

ҚАЙТА ТИКЛАНУВЧИ ЭНЕРГИЯ МАНБАЛАРИНИ КЕНГАЙТИРИШ БЎЙИЧА КЎРСАТМАЛАР БЕРИЛДИ

Президент Шавкат Мирзиёев
27 февраль куни қайта тикланувчи энергия
манбаларини кенгайтириш чора-тадбирлари
юзасидан йиғилиш ўтказди.

Сўнгги йилларда энергетика бун дунёда долзарб масалага айланиб бормоқда. Шу боис салохиятли давлатлар унинг муқобил йўллариини изламоқда. Бугун жаҳон энергетикасида "яшил" энергетика улуши қарийб 30 фоизга етган, айрим Европа давлатларида 80 — 90 фоиздан ошган.

Ўзбекистонда ҳам бу борада фаол иш олиб борилмоқда. Сўнгги уч йилда энергетика соҳасига 8 миллиард долларлик тўғридан-тўғри инвестициялар жалб қилинди. Хусусан, Навоий ва Самарқанд вилоятларида қуёш электр станциялари ишга туширилди. Бу йил 18 та шундай станция барпо этилмоқда. Бу орқали хонадонларга бериладиган электр энергияси 50 фоизга кўпаяди.

Умуман, энергетика масаласи давлатимиз раҳбарининг доимий эътибори ва назоратида. Бу соҳада кўплаб лойиҳалар, ҳудудларга таширлар чоғида аниқ вазифалар белгиланмоқда.

Ўзбекистон Президентининг шу йил 16 февралдаги қарори билан қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этишни жадаллаштириш бўйича катта дастур қабул қилинди. Жумладан, "Яшил энергия" компанияси ташкил этилиб, унга дастлабки 10 миллион доллар йўналтирилди.

Мазкур дастурга кўра жорий

йилда тадбиркорлар, ижтимоий соҳа ва аҳоли хонадонларида 1 минг 700 мегаватт қувватли қуёш панеллари ўрнатиш кўзда тутилган.

Йиғилишда мутасаддилар шу борадаги ишларнинг ташкилий ва молиявий жиҳатлари юзасидан ахборот берди.

Хусусан, ижтимоий соҳа объеклари ва давлат идораларида 220 мегаватт, тадбиркорлар томонидан 1 минг 300 мегаватт ва янги қурилаётган кўп қаватли уйлар томида 15 мегаватт қувватга эга қуёш панеллари ўрнатилиши айтилди. Бу борада Андижон, Қашқадарё, Сурхондарё, Фарғона, Навоий ва Самарқандда фаол иш бошланган. Давлатимиз раҳбари жойларда ишларни тўғри ташкил этиш бўйича кўрсатмалар берди.

Йиғилишда энергетиканинг бошқа йўналишларида қурилиши лозим бўлган чора-тадбирлар, жумладан, аҳолини табиий газ билан барқарор таъминлаш, иқтисодиёт тармоқларида ва ижтимоий соҳада энергия самарадорлигини ошириш, газ сарфи юқори бўлган ишлаб чиқариш қувватларини кўмирга ўтказиш, геология-кидирув ишларини кенгайтириш, мавжуд углеводород хомашёси конларини ривожлантириш ва янгиларини ўзлаштириш масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Ў.А.

ИНВЕСТИЦИЯ ВА САНОАТ СОҲАЛАРИДАГИ УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАР КЎРСАТИБ ЎТИЛДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 27 февраль куни
инвестициялар жалб қилиш ва саноатни
ривожлантириш масалалари юзасидан
йиғилиш ўтказди.

Сўнгги йилларда барча тармоқлардаги дастурларга 31 миллиард долларлик тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар жалб қилинди. Натижада ўтган 5 йилда саноат 1,4 баробар, экспорт 1,5 баробарга ошди.

Келгуси 5 йилда иқтисодиёт барқарор ўсиши учун саноатни яна 1,5 баробарга ошириш, экспортни 30 миллиард долларга етказиш мақсад қилиб қўйилган. Бунинг учун 120 миллиард доллар сармоа, жумладан, 70 миллиард доллар хорижий инвестиция зарур.

Бунга инвестиция, саноат ва экспорт бўйича яхлит сиёсат юритиш орқали эришиш мумкин. Шу боис "Янги Ўзбекистон маъмурий ислохотларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Президент Фармонида мувофиқ, Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги ташкил қилинди.

Йиғилишда жаҳон молия бозорларидаги вазиятдан келиб чиқиб, соҳа олдидаги муҳим вазифалар кўрсатиб ўтилди.

Жорий йилда 11 миллиард долларлик тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни ўзлаштириш, йирик инвесторлар билан манзилли ишлаш бўйича вазифалар белгиланди. Инвестицияларни жалб қилишда иқтисодий дипломатияни ва чет элдаги дипломатик ваколатхоналар иштирокини кучайтириш муҳимлиги қайд этилди.

Ў.А.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2022 йил 15 июлда қабул қилинган
Сенат томонидан 2022 йил 27 декабрда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Ушбу Қонуннинг қўлланилиш соҳаси

Ушбу Қонуннинг амал қилиши техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги техник регламентларни ишлаб чиқиш, қабул қилиш ва қўллаш, мувофиқликни баҳолаш ҳамда давлат назоратини амалга ошириш чоғида юзага келадиган муносабатларга нисбатан тартибга солишга асосланади.

Ушбу Қонуннинг амал қилиши: санитария, фитосанитария ва ветеринария чоралари; меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасидаги чоралар; бухгалтерия ҳисоби стандартлари; қимматли қоғозлар эмиссияси рисолалари, баҳолаш фаолияти стандартлари; тиббий ёрдам стандартлари; давлат таълим стандартлари билан боғлиқ муносабатларга нисбатан тартибга солишга асосланади.

3-модда. Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисидаги қонунчилик

Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисидаги қонунчилик ушбу Қонун ва бошқа қонунчилик ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисидаги қонунчилигида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

(Давоми 2, 3, 4-бетларда.)

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ Мувофиқликни баҳолаш органларини аккредитация қилиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2022 йил 7 июлда қабул қилинган
Сенат томонидан 2022 йил 27 декабрда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади мувофиқликни баҳолаш органларини аккредитация қилиш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Мувофиқликни баҳолаш органларини аккредитация қилиш тўғрисидаги қонунчилик

Мувофиқликни баҳолаш органларини аккредитация қилиш тўғрисидаги қонунчилик ушбу Қонун ва бошқа қонунчилик ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг мувофиқликни баҳолаш органларини аккредитация қилиш тўғрисидаги қонунчилигида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

Аккредитация — мувофиқликни баҳолаш органларининг муайян фаолият соҳасида мувофиқликни баҳолашга доир ишларни бажаришга ваколатлилигини аккредитация органи томонидан расман тасдиқлаш;
аккредитация бўйича баҳоловчи — мувофиқликни баҳолаш органини баҳолаш учун аккредитация органи томонидан тайинланган, мазкур фаолиятни мустақил равишда ёки баҳолаш гуруҳи таркибида амалга оширадиган жисмоний шахс;
аккредитация бўйича кенгаш — миллий аккредитация тизимининг фаолият кўрсатишини баҳолаш, қўйилган мақсадларга эришилишини мониторинг қилиш ва миллий аккредитация тизимини ривожлантириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш учун ташкил этилган коллегиал маслаҳат органи;

аккредитация бўйича техник эксперт — аккредитация органи томонидан тайинланган, аккредитация бўйича баҳоловчи раҳбарлиги остида ишлайдиган, баҳоланаётган аккредитация соҳасида махсус билимларга ёки кўникмаларга эга бўлган ва баҳолашни мустақил равишда амалга оширмайдиган жисмоний шахс;
аккредитация органи — мувофиқликни баҳолаш органларини аккредитация қилишга оид фаолиятни амалга оширувчи ваколатли орган;
аккредитация соҳаси — фаолиятнинг муайян соҳаси бўлиб, унда аккредитация учун ариза берувчининг ёхуд аккредитация қилинган субъектнинг ваколатлилиги тасдиқланади ёки тасдиқланган бўлади;
аккредитация учун ариза берувчи — аккредитация учун ариза берган мувофиқликни баҳолаш органи;

аккредитация цикли — аккредитация қилинган субъект миллий аккредитация тизими реестрида рўйхатга олинган санадан эътиборан амал қиладиган аккредитация муддати;
аккредитация қилинган субъект — миллий аккредитация тизимини аккредитация қилинган мувофиқликни баҳолаш органи;
апелляция — аккредитация учун ариза берувчининг ёки аккредитация қилинган субъектнинг ўзига нисбатан аккредитация органи томонидан қабул қилинган аккредитация доир салбий қарорни қайта кўриб чиқиш тўғрисидаги ёзма сўрови;

даврий баҳолаш — аккредитация қилинган субъект фаолиятининг аккредитация даврида белгиланган талабларга мувофиқлигини аккредитация циклида қайта баҳолаш тартиб-таомили;
мувофиқликни баҳолаш — мувофиқликни баҳолаш объектига нисбатан қўйиладиган талабларга риоя этилишини аниқлашга оид фаолият;
мувофиқликни баҳолаш органи — мувофиқликни баҳолашга оид фаолиятни амалга оширувчи юридик шахс.

(Давоми 5-бетда.)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

НОГИРОНЛИГИ БЎЛГАН ШАХСЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Инсон ҳуқуқлари, жумладан, ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқларининг кафолатларини мустаҳкамлаш, инклюзив ривожланиш, аҳолининг барча қатламлари тенг ҳуқуқ ва имкониятларга эга бўлишларини таъминлашнинг самарали механизмларини жорий этиш, ногиронлиги бўлган шахсларнинг жамият ҳаётининг барча соҳаларида иштирок этишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиш мақсадида:

1. Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги, Адлия вазирлиги, Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказ, Ўзбекистон ногиронлар жамияти, Ўзбекистон ногиронлар ассоциацияси, Адвокатлар палатаси ҳамда жамоатчиликнинг қуйидаги тақлифлари маъқуллансин:

ногиронлиги бўлган муҳтож шахсларни **замонавий протез-ортопедия мосламалари** билан таъминлаш ҳамда ногиронлиги бўлган шахсларни реабилитация қилиш муассасалари ускуналарини **модернизация** қилиш;

1 ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахслар, ногиронлиги бўлган болалар ҳамда уларга ғамхўрлик қилувчи фуқароларга давлат идоралари ва ташкилотлари томонидан кўрсатиладиган давлат хизматла-

ридан **навбатсиз фойдаланиш** бўйича имтиёзлар бериш;

ногиронлиги бўлган шахсларнинг **ҳуқуқий кафолатларини мустаҳкамлаш** ва уларга **юридик ёрдам** кўрсатиш тизимини такомиллаштириш.

2. 2022 — 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегиясида аҳолининг муҳтож қисмини **замонавий протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация воситалари** билан таъминлаш даражасини **60 фоизга етказиш** белгилангани маълумот учун қабул қилинсин.

Мазкур кўрсаткичга эришиш доирасида Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги 2023 йилда муҳтож шахсларни **хорижий технологиялар асосида тайёрланган сифатли замонавий оёқ протез-ортопедия буюмлари**, шу жумладан, "Ижтимоий ҳимоя ягона реестри"га киритилган ногиронлиги бўлган шахслар ҳамда I гуруҳ ногиронлиги бўлган шахсларни **сон протези, болдир протези ва оёқ камари ортопед аппаратлари билан бепул таъминласин**.

3. Белгилансинки:

а) 2023 йил 1 сентябрдан бошлаб

ногиронлиги бўлган шахсларни **протез-ортопедия мосламалари ва реабилитация қилишнинг техник воситалари** билан таъминлашда ногиронлиги бўлган шахслардан **тиббий хулоса** талаб қилиш бекор қилинади.

Бунда: фуқароларни тиббий-ижтимоий экспертизадан ўтказиш ва ногиронлигини белгилаш билан бир вақтда тегишли протез-ортопедия мосламалари ҳамда реабилитация қилишнинг техник воситаларини олиш учун **тиббий хулоса** тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари томонидан **"Тиббий-ижтимоий экспертиза" электрон ахборот тизимига** киритилад;

протез-ортопедия мосламалари ва реабилитация қилишнинг техник воситаларини олиш учун талаб этиладиган **тиббий хулосанинг** мавжудлиги **Ўзаро ахборот алмашинуви** орқали аниқланади;

"Тиббий-ижтимоий экспертиза" электрон ахборот тизимига киритилган **тиббий хулоса** асосида мазкур ахборот тизимига интеграция қилинган **"Ижтимоий хизмат" электрон платформасида** ногиронлиги белгиланган шахсларнинг муносабати (шу жумладан, электрон тартибда) асосида **протез-ортопедия мосламалари ва реабилитация қилишнинг техник воситалари** билан таъминлаш учун сўровномалар **"Ижтимоий ҳимоя ягона реестри"**га киритилган **ногиронлиги бўлган шахслар рўйхатидан битта сўровнома** ва умумий **рўйхатдан битта сўровнома** тартибда навбатма-навбат шакллантирилади.

(Давоми 6-бетда.)

Биз ва жаҳон

АҚШ ЭЛЧИСИ МАМЛАКАТИМИЗ ЭРИШГАН ЮТУҚЛАРНИ ЮҚОРИ БАҲОЛАДИ

Кеча Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси Танзила Норбоева Америка Қўшма Штатларининг мамлакатимиздаги янги Фавқулодда ва мухтор элчиси Жонатан Хеникни қабул қилди.

Мулоқот аввалида Сенат Раиси элчини юксак ва масъулиятли вазифага тайинлангани муносабати билан самимий қутлади.

Учрашув чоғида Ўзбекистон — АҚШ ҳамкорлигининг ҳозирги ҳолати ва истиқболлари, жумладан, парламентларо ришталарни кенгайтириш масалаларига эътибор қаратилди.

Жумладан, Сенат Раиси парламентларо алоқалар мамлакатла-

римиз ўртасидаги ҳар томонлама стратегик шерикликни янада мустаҳкамлашнинг муҳим механизмларидан бирига айланиши лозимлигини таъкидлади. Айни чоғда стратегик ҳамкорликнинг ҳозирги босқичи парламент миқёсидаги яқин алоқаларни ҳам ақс эттириши зарурлиги, Ўзаро муносабатларни янада юқори даражага кўтаришда мулоқотлар изчиллигини таъминлаш муҳимлиги урғуланди.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ БМТДАГИ ДОИМИЙ ВАКИЛИ РЕЗОЛЮЦИЯ МАТНИНИ КЕЛИШИШ БЎЙИЧА ДАВЛАТЛАРА МУЗОКАРАЛАР КООРДИНАТОРИ СИФАТИДА ИШТИРОК ЭТДИ

БМТ Бош Ассамблеясининг 24 февраль куни бўлиб ўтган ялпи мажлисида "Силга қарши кураш бўйича юқори даражадаги учрашувнинг ваколати, ўтказиш усуллари, формати ва ташкил этилиши" резолюцияси бир овоздан маъқулланди.

Ўзбекистон ва Польшанинг БМТдаги доимий вакиллари ушбу резолюция матнини келишиш бўйича давлатлараро музокаралар

координатори сифатида иштирок этдилар. Резолюцияда шу йил 22 сентябрь куни Нью-Йорк шаҳрида БМТ Бош Ассамблеясининг

78-сессиясининг умумий мунозараларида силга қарши кураш бўйича олий даражадаги учрашувни ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисида

(**Давоми. Бошланиши 1-бетда**).

4-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда куйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:
аризачи – мувофиқлики баҳолашни амалга ошириш учун махсулот тақдим этган жисмоний ёки юридик шахс;
давлат назорати органи – техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар талабларига риоя этилиши устидан давлат назоратини амалга оширишга ваколатли бўлган давлат бошқаруви органи;
ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили – ишлаб чиқарувчи (чет эл ишлаб чиқарувчиси) билан тузилган шартнома асосида Ўзбекистон Республикаси ҳудудида махсулотнинг мувофиқлигини баҳолашда ва уни муомалага чиқаришда ушбу ишлаб чиқарувчи номидан ҳаракатларни амалга оширадиган тadbиркорлик субъекти;

махсулот – фаолиятнинг моддий-ашёвий шаклда тақдим этилган ва ҳўжалик мақсадида ҳамда бошқа мақсадларда фойдаланиш учун мўлжалланган натижаси;

махсулотни муомалага чиқариш – тadbиркорлик фаолиятини амалга ошириш доирасида махсулотни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида тарқатиш мақсадида етказиб бериш (реализация қилиш) ёки олиб кириш (ишлаб чиқарувчининг омборидан жўнатиш ёки омборга жўлмасдан юклаб жўнатиш);
мувофиқлик тўғрисидаги декларация – ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи ёки импорт қилувчи муомалага чиқариладиган махсулотнинг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар талабларига мувофиқлигини тасдиқлайдиган ҳужжат;

мувофиқлиكنи декларациялаш – махсулотнинг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар талабларига мувофиқлигини мажбурий равишда тасдиқлаш шакли;
савдодаги техник тўсиқ – махсулот келиб чиққан мамлакатга (жойга) қараб махсулотта ва мувофиқлики баҳолаш тартиб-таомилларига доир мажбурий талабларнинг турлича қўлланилиши оқибатида мамлакатлар ўртасидаги савдода юзга келадиган тўсиқ;

синаш лабораторияси – синашни амалга оширувчи юридик шахс ёки унинг тарихий бўлинимаси;

сотувчи – махсулотни реализация қиладиган, Ўзбекистон Республикасининг резиденти бўлган тadbиркорлик субъекти;
техник жиҳатдан тартибга солиш – махсулотнинг хавфсизлигига, уни ишлаб чиқариш жараёنларига ва усулларига доир талабларни белгилаш, қўллаш ҳамда бажариш, шунингдек уларга риоя этилишини мувофиқликини баҳолаш ва давлат назоратини амалга ошириш орқали текшириш;

техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар – техник регламентлар ва стандартлар;
техник регламент – махсулот хавфсизлигининг қўлланилиши мажбурий бўлган тавсифлари ёки улар билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва усуллари, қоидалар белгиланган ҳўжат;

хизмат – жисмоний ва юридик шахсларнинг эҳтиёжларини қаноатлантиришга қаратилган, натижалари ашёвий шаклга эга бўлмаган фаолият.

5-модда. Техник жиҳатдан тартибга солишнинг асосий принциплари

Техник жиҳатдан тартибга солишнинг асосий принциплари куйидагилардан иборат:

техник регламентларни қўллашнинг бирлиги;
техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасида тadbиркорлик субъектларининг камситилишига ва инсофсиз рақобатга йўл қўйилмаслиги;

техник жиҳатдан тартибга солишнинг ҳамда мувофиқлики баҳолашнинг бирлиги ва яхлитлиги;
мувофиқлики баҳолаш органларининг ишлаб чиқарувчилардан, сотувчилардан ва харидорлардан (истеъмолчилардан) мустақиллиги;

мувофиқлики мажбурий баҳолаш тартиб-таомилларини амалга оширишда синаш ҳамда ўлчаш қоидаларининг ва усулларининг бирлиги;
давлат назоратига ва мувофиқлики баҳолашга доир ваколатларнинг бир орган томонидан бирга қўшиб бажарилишига йўл қўйилмаслиги;
икки ва undан ortиқ давлат назорати органида айни бир ваколатларнинг тақроқланишига йўл қўйилмаслиги.

2-бoб. Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасини давлат томонидан тартибга солиш

6-модда. Техник жиҳатдан тартибга солиш давлат тизими

Техник жиҳатдан тартибга солиш давлат тизимини куйидагилар ташкил этади:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси;
Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги;
техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ваколатли давлат бошқаруви органлари;
техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги фаолиятни амалга оширувчи давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари;
стандартлаштириш бўйича миллий орган;
аккредитация органи;

техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги эксперт комиссиялари;
мувофиқлики баҳолаш органлари, синаш лабораториялари.

7-модда. Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари

Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари куйидагилардан иборат:
техник жиҳатдан тартибга солишнинг иқтисодийётни, моддий-техника базасини ривожлантириш даражасига, шунингдек илмий-техник жиҳатдан ривожлантириш даражасига мувофиқлигини таъминлаш;

мазкур соҳани ривожлантириш дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;
мазкур соҳани халқаро (минтақавий) стандартлар билан уйғунлаштириш;
илгор инновацион ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш;
кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини такомиллаштириш;
халқаро ҳамкорликни ривожлантириш.

8-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:
техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ваколатли давлат бошқаруви органларини белгилайди ва уларнинг фаолиятини мувофиқлаштиради;
давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг мувофиқлики баҳолашга доир фаолиятини мувофиқлаштиради;
техник регламентларни ишлаб чиқиш дастурини тасдиқлайди;
техник регламентларни тасдиқлайди, уларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритади, шунингдек мазкур регламентларни бекор қилады;
мувофиқлики баҳолаш органни тайинловчи (нотификация қилувчи) органини белгилайди, унинг фаолияти соҳасини ва вазибаларини тасдиқлайди;

ахборот марказини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилады, техник регламентлар, стандартлар, мувофиқлики баҳолаш тартиб-таомиллари тўғрисида хабардор қилиш тартибини белгилайди;
Ўзбекистон Республикасидан ташқарида амалга оширилган мувофиқлики баҳолаш натижаларининг Ўзбекистон Республикасида тан олинishi тартибини тасдиқлайди;
мажбурий давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим бўлган, хавф даражаси юқори бўлган махсулотлар рўйхатини тасдиқлайди;
мувофиқлики баҳолаш қоидаларини, мувофиқлик тўғрисидаги декларацияларни рўйхатдан ўтказиш, уларнинг амал қилишини тўхтатиб туриш, қайта тиклаш, тугатиш тартибини белгилайди;
техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги эксперт комиссияларнинг фаолият юритиш тартибини белгилайди;
давлат назорати органларининг ваколатларини, уларнинг давлат назоратига доир фаолиятини мувофиқлаштириш тартибини, шунингдек давлат назорати органларининг аккредитация органи билан ҳамкорлиги тартибини тасдиқлайди;
тегишли кечловчи чораларни қўриш тартибини, хавфни баҳолаш мезонларини тасдиқлайди;
юқори хавф тудирадиган махсулот тўғрисида тезорор равишда ўзаро хабар бериш тизимининг фаолият қўрсатиш тартибини тасдиқлайди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

9-модда. Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлигининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги махсус ваколатли давлат органидир (бундан буён матнда махсус ваколатли давлат органи деб юритилади).

Махсус ваколатли давлат органи:
техник регламентларни ишлаб чиқиш дастурларининг лойиҳалари юзасидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига умумлаштирилган таклифлар киритади;
давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг техник регламентларни ишлаб чиқишга доир фаолиятини мувофиқлаштиради;

техник регламентларни тасдиқлаш, уларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек мазкур регламентларни бекор қилиш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритади;

техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги эксперт комиссиясини ташкил этади;
давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари томонидан ишлаб чиқилган тегишли техник регламентларни экспертизадан ўтказади;
техник регламентлар талабларига риоя этилишини таъминлайдиган ҳамда техник регламентларда белгиланган махсулотнинг мувофиқлигини баҳолаш учун зарур бўлган, намуналар олиш, синаш ва ўлчаш усулларини белгилайдиган стандартлар рўйхатларини тасдиқлайди;
мажбурий давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим бўлган, хавф даражаси юқори бўлган махсулотлар рўйхатини шакллантиради, шунингдек мазкур махсулотларнинг давлат рўйхатидан ўтказилишини таъминлайди;

халқаро (минтақавий) стандартларнинг ҳамда техник регламентларнинг вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар томонидан жорий этилишини мувофиқлаштиришни амалга оширади;

техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳўжатлар талабларига риоя этилиши устидан давлат назоратини амалга оширади;

техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳўжатларнинг мажбурий талабларини бузганликда айбдор бўлган ишлаб чиқарувчиларга, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилига, сотувчиларга, импорт қилувчиларга ёки ижрочиларга нисбатан молиявий санкцияларни қўллаш юзасидан судга мурожаат қилады;
техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳўжатларга мувофиқ эмас деб топилаган махсулотлар тўғрисидаги маълумотлар реестрини юритади;
мувофиқлик сертификатларининг ва мувофиқлик тўғрисидаги декларацияларнинг реестрини юритади;

махсулотнинг, уни ишлаб чиқариш жараёнларининг ёки усулларининг техник регламентлар талабларига мувофиқлиги презумпциясини таъминлайдиган стандартлар рўйхатини тасдиқлайди;

техник регламентларни қўллаш бўйича услубий тавсияларни тасдиқлайди;
техник регламентларнинг маълумотлар базасини шакллантиради ва юритади;

Ўзбекистон Республикасининг мувофиқлики баҳолаш натижаларини ўзаро тан олиш тўғрисидаги ва техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги бошқа масалаларга доир халқаро шартномаларини тузиш бўйича таклифлар тайёрлайди;

техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасида халқаро ҳамкорликни амалга оширади.

Махсус ваколатли давлат органи қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

10-модда. Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ваколатли давлат бошқаруви органлари

Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ваколатли давлат бошқаруви органлари (бундан буён матнда ваколатли давлат бошқаруви органлари деб юритилади) ўз ваколатлари доирасида:
махсус ваколатли давлат органига техник регламентларни ишлаб чиқиш дастурларининг лойиҳалари бўйича таклифлар киритади;
техник регламентларнинг ишлаб чиқилишини таъминлайди;
техник регламентларни қўллаш бўйича услубий тавсиялар ишлаб чиқилишини таъминлайди ва уларни белгиланган тартибда тасдиқлайди;

техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги эксперт комиссияларини ташкил этади;
давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари томонидан ишлаб чиқилган техник регламентларни экспертизадан ўтказади;
техник регламентларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек мазкур регламентларни бекор қилиш бўйича таклифлар тайёрлайди;
техник регламентлар талабларига риоя этилиши устидан давлат назоратини амалга оширади;
техник регламентларнинг маълумотлар базасини шакллантиришда иштирок этади;
техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасида халқаро ҳамкорликни амалга оширади.

Ваколатли давлат бошқаруви органлари қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

11-модда. Давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ваколатлари

Давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари ўз ваколатлари доирасида:

махсус ваколатли давлат органига техник регламентларни ишлаб чиқиш дастурларининг лойиҳалари бўйича таклифлар киритади;
техник регламентлар ва уларни қўллаш бўйича услубий тавсиялар ишлаб чиқилишини амалга оширади;
техник регламентларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида, шунингдек мазкур регламентларни бекор қилиш ҳақида таклифлар тайёрлайди;
техник регламентларнинг маълумотлар базасини шакллантиришда иштирок этади;

техник регламентларга риоя этилиши устидан назоратни қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширади.

Давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

12-модда. Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги эксперт комиссиялари

Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги эксперт комиссиялари махсус ваколатли давлат органи ва ваколатли давлат бошқаруви органлари ҳузурида шакллантирилади.

Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги эксперт комиссиясининг таркибига давлат органларининг, иқтисодийётнинг тегишли тармоқларидаги тadbиркорлик субъектларининг вакиллари, илмий-тадқиқот институтларининг, лабораторияларнинг мутахассислари, шунингдек техник регламентлар экспертизаси учун зарур бўлган бошқа мутахассислар киради.

Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги эксперт комиссиялари техник регламентлар лойиҳаларини, уларга доир ўзгартиш ва қўшимчаларни экспертизадан ўтказади, шунингдек амалдаги техник регламентларни бекор қилиш бўйича таклифлар ҳамда уларга оид хулосалар тайёрлайди.

Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги эксперт комиссияларининг фаолияти Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда амалга оширилади.

3-бoб. Техник регламентлар

13-модда. Техник регламентларнинг мақсадлари

Техник регламентлар куйидаги мақсадларда қабул қилинади:
махсулот хавфсизлиги талабларини белгилаш орқали фуқароларнинг ҳаётини ёки соғлигини муҳофаза қилиш;
атроф-муҳитни, ҳайвонот ва ўсимлик дунёсини муҳофаза қилиш;
харидорларни (истеъмолчиларни) чағиртадиган ҳаракатларнинг олдини олиш;
энергия жиҳатдан самарадорликни ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланишни таъминлаш;
савдодаги техник тўсиқларни бартараф этиш;
ишда ва ташқи бозорларда махсулотнинг рақобатбардошлилигини ошириш.

14-модда. Техник регламентларнинг мазмуни

Техник регламентларда махсулотнинг зарар етказиш хавфи ва хатари даражаси ҳисобга олинган ҳолда:

биологик хавфсизликини;
механик хавфсизликини;
кимёвий хавфсизликини;
ядровий ва радиациявий хавфсизликини;
ёнғин хавфсизлигини;
электр хавфсизлигини;
машиналарни ва асбоб-ускуналарни ишлатиш (улардан фойдаланиш) ҳамда утилизация қилиш хавфсизлигини;
электромагнит мослигини;
экологик хавфсизликини;
саноат ва ишлаб чиқариш хавфсизлигини;
портлаш хавфсизлигини;
ахборот хавфсизлигини;

синаш ва ўлчаш усулларининг бирлигини таъминловчи талаблар, шунингдек махсулот хавфсизлигини таъминлашга доир бошқа талаблар белгиланиши мумкин.

Техник регламентлар куйидагиларни ўз ичига олиш керак:
қайси махсулотларга нисбатан хавфсизлик талаблари белгиланаётган бўлса, ўша махсулотларнинг тўлиқ рўйхатини;
хавф даражаси ҳисобга олинган ҳолда аниқланидиган мувофиқлики баҳолаш қоидалари, шакллари ва тартиб-таомилларини.

Техник регламентлар мувофиқлики тасдиқлаш схемаларини, берилган мувофиқлик сертификатининг амал қилиш муддатини ужайтириш тартибини, атамаларга, ўроғга, тамгаларга ёки ёриқларга доир талабларни ва уларни қўллаш қоидаларини ўз ичига олиши мумкин.

Техник регламентларда махсулотнинг конструкциясига ва бажарилишига доир талаблар бўлмаслиги керак, бундан махсулотнинг конструкциясига ва бажарилишига нисбатан инсоннинг ҳаётига ва соғлигига зарар етказилиши хавфи даражаси ҳисобга олинган ҳолдаги талаблар мавжуд эмаслиги сабабли махсулот хавфсизлиги таъминланмайдиган ҳўлар мустасно.

Техник регламентларда харидорларни (истеъмолчиларни) эҳтимон тутилган зарар тўғрисида ҳамда инсоннинг ҳаёти ва соғлигига, атроф-муҳитга, ҳайвонот ва ўсимлик дунёсига зарар етказилиши хавфи қайси омиларга боғлиқ бўлса, ўша омилар ҳақида хабардор қилишга тааллуқли талаблар мавжуд бўлиши мумкин.

Техник регламентларда махсулот хавфсизлигига доир куйидаги махсус талаблар бўлиши мумкин:

қонунчиликда белгиланган айрим тоифадаги фуқароларнинг ҳаёти ва соғлигини муҳофаза қилишга доир талаблар;

табиий ҳамда техноген хусусиятга эга фавуқлодда вазиятларда инсоннинг ҳаёти ва соғлигини сақлашга, атроф-муҳитга етказиладиган зарарни ҳамда моддий зарарни камайтиришга доир талаблар, шунингдек жисмоний ва юридик шахсларнинг мол-мулкига, давлат мулкига таҳдид солувчи трансчегаравий хавфли ишлаб чиқариш объектларига тааллуқли талаблар.

Давлат сирларини ва қонун билан қўриқланидиган бошқа сирни ташкил этувчи маълумотларни ўз ичига олган техник регламентлар қонунчиликда белгиланган тартибда ишлаб чиқилади ҳамда қабул қилинади.

Техник регламентлар тугал бўлиб, Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида тўғридан-тўри амал қилады ҳамда фақат уларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш йўли билан ўзгартирилиши ҳамда тўлдирилиши мумкин.

15-модда. Техник регламентларни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш тартиби

Техник регламентлар техник регламентларни ишлаб чиқишнинг тасдиқланган дастурига мувофиқ ишлаб чиқилади.
Халқаро (минтақавий) стандартлардан техник регламентлар лойиҳаларини ишлаб чиқишда тўлиқ ёки қисман асос сифатида фойдаланилиши керак, бундан халқаро (минтақавий) стандартлар ёки уларнинг бўлимлари техник регламентларнинг ушбу Қонуннинг 13-моддасида белгиланган мақсадларига эришиш учун самарасиз ёхуд номувофиқ бўлган ҳўллар, шу жумладан иқлимга оид ва географик ўзига хос хусусиятлар туфайли самарасиз ёки номувофиқ бўлган ҳўллар мустасно.
Халқаро (минтақавий) стандартлар билан уйғунлаштирилган миллий стандартлардан техник регламентлар лойиҳаларини ишлаб чиқишда тўлиқ ёки қисман фойдаланилиши ҳам мумкин.

Техник регламентлар талаблари ушбу Қонуннинг 13-моддасида белгиланган техник регламент мақсадларига нисбатан кўпроқ техник тўсиқларни юзга келтирмаслиги керак.

Техник регламентларни ишлаб чиқувчилар ўз расмий веб-сайтларида техник регламентлар ишлаб чиқилиши тўғрисидаги хабарларни ушбу регламентлар ишлаб чиқилган кундан эътиборан ўн иш кунидан кечиктирмай эълон қилады ва манфаатдор тарафларни бу ҳақда хабардор қилады.

Агар техник регламентларни ишлаб чиқиш ёки техник регламентларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш махсулотнинг импортига ёки экспортга сезиларли таъсир қўрсатиши мумкин бўлса ҳамда Ўзбекистон Республикаси томонидан чет давлатлар билан икки томонлама ёхуд кўп томонлама шартномалар тузилган бўлса, техник регламентларни ишлаб чиқувчи орган техник регламентларни ишлаб чиқиш сабабларини ушбу давлатларнинг сўровига қўра тушунтириб бериши керак.

Техник регламентларни ишлаб чиқувчилар техник регламент лойиҳаси расмий веб-сайтта жойлаштирилган кундан эътиборан икки ой ичида унинг муҳомада қилинишини таъминлайди.

Техник регламентни ишлаб чиқувчи техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги эксперт комиссиясининг хулосаси олинганидан кейин техник регламент лойиҳасини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлаш учун киритади.

Техник регламентлар расмий эълон қилинган пайтдан эътиборан камида олти ой ўтган амалга киритилади.

16-модда. Техник регламентларни қайта кўриб чиқиш ёки бекор қилиш

Техник регламентларни ишлаб чиқувчилар бу регламентларнинг долзарблиги ва ушбу Қонуннинг 13-моддасида белгиланган мақсадларга мувофиқлиги нуқтани назардан уларни қайта кўриб чиқади.

Агар техник регламентларнинг қайта қилинишга олиб келган ҳолатлар ёки сабаблар бошқа мавжуд бўлмаса ёхуд ўзгарган ҳолатлар ёки сабаблар савдога нисбатан камроқ кечловчи таъсир қўрсатадиган усуллардан фойдаланишга имкон берса, техник регламентларга тегишли ўзгартишлар ва (ёки) қўшимчалар киритилади ёки техник регламентлар бекор қилинади.

Техник регламентлар:
кўчга кирган кундан эътиборан;
техник регламентларни дастлабки тарзда қайта кўриб чиқиш натижаларига қўра уларга киритилган ўзгартишлар ва (ёки) қўшимчалар кўчга кирган кундан эътиборан;
тегишли ваколатли давлат органлари томонидан дастлабки тарзда қайта кўриб чиқиш натижаларига қўра улар ўзгаришсиз қолдирилганлиги тўғрисида ахборот тақдим этилган кундан эътиборан беш йилда камида бир марта қайта кўриб чиқилади.

17-модда. Стандартларнинг техник регламентларга мувофиқлиги презумпцияси

Агар махсулот, уни ишлаб чиқариш жараёнлари ёки усуллари техник регламентда ҳавола берилган стандартлар талабларига жавоб берса, улар техник регламент талабларига мувофиқ деб топилади.

Махсулотнинг, уни ишлаб чиқариш жараёнларининг ёки усулларининг техник регламентлар талабларига мувофиқлиги презумпциясини таъминлайдиган стандартлар рўйхати махсус ваколатли давлат органи томонидан ўз расмий веб-сайтида эълон қилинади.

18-модда. Техник регламентларнинг қўлланилиши ва ўтиш даври

Техник регламентлар махсулот келиб чиққан мамлакатдан ва (ёки) жойдан, шунингдек махсулотни ишлаб чиқарувчининг, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилининг, сотувчининг ёки импорт қилувчининг мулк шаклидан қатъи назар, бир хил тарзда ва тенг қўлланилади.

Агар техик регламентда стандартга ёки унинг алоҳида қисмига оид ҳавола мавжуд бўлса, мазкур стандарт ёки унинг алоҳида қисми бажарилиши шарт.

Техник регламентда уни амалга киритишнинг ўтиш даври вақтини белгиловчи муддати ва шартлари назарда тутилиши, бу давр мобайнида техник регламентнинг амалга киритилиши ҳамда махсулотнинг ишлаб чиқарилиши билан боғлиқ масалалар ҳисобга олиниши керак.

Агар техник регламентга киритилган махсулот муомала

Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисида

(Давоми. Бошланиш 1, 2-бетларда).

23-модда. Мувофиқликни тасдиқлаш шакллари

Мувофиқликни тасдиқлаш техник регламентларда ёки мувофиқликни баҳолаш қоидаларида белгиланган мувофиқликни баҳолаш тартиб-таомилларини қўллаш орқали амалга оширилади. Мувофиқликни тасдиқлаш мажбурий ёки ихтиёрий равишда бўлиши мумкин.

Техник регламентларда белгиланган мувофиқликни мажбурий равишда тасдиқлаш қўйидаги шаклларда амалга оширилади: мувофиқликни декларация қилиш; мажбурий сертификатлаштириш. Мувофиқликни ихтиёрий равишда тасдиқлаш ихтиёрий сертификатлаштириш шаклида амалга оширилади.

24-модда. Мувофиқликни мажбурий равишда тасдиқлаш

Мувофиқликни мажбурий равишда тасдиқлаш маҳсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқлигини тасдиқлаш орқали таъминланади.

Фақат Ўзбекистон Республикаси ҳудудида муомалага чиқарилаётган маҳсулотгина мувофиқликни мажбурий равишда тасдиқлаш объекти бўлиши мумкин.

Мувофиқлик тўғрисидаги декларация ва мувофиқлик сертификати тенг юридик кучга эга ҳамда мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг ёки мувофиқлик сертификатининг амал қилиши вақтида муомалага чиқариладиган маҳсулотга нисбатан маҳсулотнинг ароқлилик мuddати ёхуд хизмат мuddати давомида Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида амал қилади.

Мувофиқликни мажбурий равишда тасдиқлаш ишларининг қиймати маҳсулот келиб чиққан мамлакатдан ва (ёки) жойдан, шунингдек аризачининг мақомидан қатъи назар, мустақил равишда белгиланади.

25-модда. Мувофиқликни ихтиёрий равишда тасдиқлаш

Мувофиқликни ихтиёрий равишда тасдиқлаш аризачининг ташаббусига кўра аризачи ва мувофиқликни баҳолаш органи ўртасидаги шартнома шартлари асосида амалга оширилади.

Маҳсулот, ишлаб чиқариш жараёنлари, хизматлар, менежмент тизими ҳамда стандартларда ва шартномалар шартларида қайси бошқа объектларга нисбатан талаблар белгиланган бўлса, ўша объектлар мувофиқликни ихтиёрий равишда тасдиқлаш объекtlари бўлиши мумкин.

Мувофиқликни ихтиёрий равишда тасдиқлаш стандартларга, шартномалар шартларига мувофиқликни белгилаш учун амалга оширилиши мумкин.

26-модда. Мувофиқлик тўғрисидаги декларация

Мувофиқлик тўғрисидаги декларация, агар техник регламентларда назарда тутилган бўлса, мувофиқлиги мажбурий равишда тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулотга нисбатан расмийлаштирилади.

Мувофиқлик тўғрисидаги декларация икки нусхادا расмийлаштирилади.

Мувофиқликни декларация қилиш қўйидаги схемалардан бири бўйича амалга оширилади:

мувофиқлик тўғрисидаги декларацияни ўз далиллари асосида қабул қилиш;

мувофиқлик тўғрисидаги декларацияни ўз далиллари ҳамда мувофиқликни баҳолаш органи ва (ёки) аккредитация қилинган синаш лабораторияси (бундан буюн матнда учинчи тараф деб ўритилади) иштирокида олинган далиллар асосида қабул қилиш.

Ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи ёки импорт қилувчи мувофиқлик тўғрисидаги декларацияни қабул қилувчи шахслардир.

Серияли ишлаб чиқариладиган маҳсулот ва маҳсулот туркуми учун мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилиши мувофиқликни тасдиқлаш схемаси билан белгиланади.

Расмийлаштирилган мувофиқлик тўғрисидаги декларация ушбу модданинг бешинчи қисмида назарда тутилган шахсларнинг аризасига кўра, мувофиқлик сертификатларининг ва мувофиқлик тўғрисидаги декларацияларнинг реестрида аккредитация қилиш доираси маҳсулотнинг мазкур турини ўз ичига олган мувофиқликни баҳолаш органи томонидан рўйхатдан ўтказилиши лозим. Мувофиқлик тўғрисидаги декларация мувофиқлик сертификатларининг ва мувофиқлик тўғрисидаги декларацияларнинг реестрида рўйхатдан ўтказилган пайтдан эътиборан ҳақиқий деб ҳисобланади.

Аризачиларнинг доираси тегишли техник регламентда белгиланади. Агар учинчи тарафнинг мавжуд эмаслиги мувофиқликни тасдиқлаш максадларига эришилмаслигига олиб келса, техник регламента мувофиқлиги учинчи тараф иштирокида декларация қилиш схемаси белгиланади.

Маҳсулотнинг техник регламентларда белгиланган талабларга мувофиқлигини тасдиқлаш учун асос бўлиб хизмат қилган техник ҳужжатлардан, шахсий синаш ва ўлчаш натижаларидан ва (ёки) бошқа ҳужжатлардан далил сифатида фойдаланилади.

Мувофиқликни шахсий далиллар ва мувофиқликни баҳолаш органи иштирокида олинган далиллар асосида декларация қилиш чоғида аризачи ўз танловига кўра шахсий далилларидан ташқари лабораторияда ўтказилган синаш ва ўлчаш баённомаларидан фойдаланишига, сифат менежменти тизимининг сертификатини тақдим этишга ҳақли.

Сифат менежменти тизимининг сертификатидан мувофиқлик тўғрисидаги декларацияни қабул қилиш чоғида далиллар таркибида фойдаланилиши мумкин, бундан шундай маҳсулот учун техник регламентларда мувофиқликни тасдиқлашнинг бошқача шакли назарда тутилган ҳол мустасно.

Мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилиш мuddати техник регламентада белгиланади.

Мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилиш мuddати тулаганидан кейин мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг бир нусхаси ва далиллар сифатида фойдаланилган материаллар аризачида, бошқа нусхаси эса уни рўйхатдан ўтказган мувофиқликни баҳолаш органида беш йил давомида сақланади.

Мувофиқлик тўғрисидаги декларацияларни рўйхатдан ўтказиш, уларнинг амал қилишини тўхтатиб туриш, қайта тиклаш, тугатиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда амалга оширилади.

27-модда. Мувофиқлик сертификати

Мувофиқлик сертификати мувофиқликни баҳолаш объекtlарининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларда белгиланган талабларга мувофиқлигини тасдиқловчи ҳужжатдир.

Мувофиқликни баҳолаш органи сертификатлаштириши аризачи билан тузилган шартномага асосан амалга оширади.

Сертификатлаштириш мувофиқликни баҳолаш органи томонидан мувофиқликни баҳолаш объекtlарининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларда белгиланган талабларга мувофиқлигини тасдиқлаш тартиб-таомилдир.

Маҳсулотнинг муайян турларини сертификатлаштириш учун қўлланиладиган сертификатлаштириш схемалари, аризачиларнинг доираси тегишли техник регламентларда белгиланади.

Мувофиқлик сертификати, башарти танланган мувофиқликни тасдиқлаш схемасига биноан барча тартиб-таомилларнинг бажарилиши ижобий натижалар берган бўлса, мувофиқликни баҳолаш органи томонидан аризачига берилади.

Мувофиқлик сертификатини олишда ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи ёки импорт қилувчи аризачи бўлиши мумкин.

Мувофиқлик сертификати

Мувофиқликни баҳолаш органи

Мувофиқлик сертификати

29-модда. Аризачининг мувофиқликни мажбурий равишда тасдиқлаш чоғидаги ҳуқуқ ва мажбуриятлари

Аризачи қўйидаги ҳуқуқларга эга: маҳсулотнинг муайян турлари учун тегишли техник регламента назарда тутилган мувофиқликни тасдиқлаш шаклини ва схемасини танлаш;

аккредитация қилиш доираси аризачи сертификатлаштиришни мўлжаллаган маҳсулотга нисбатан таътиб этиладиган ҳар қандай мувофиқликни баҳолаш органига мажбурий сертификатлаштиришни амалга ошириш учун мурожаат қилиш; маҳсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқлигини тасдиқлаш учун техник ҳужжатлардан фойдаланиш; ўзига мувофиқлик сертификатини берган мувофиқликни баҳолаш органидан сертификатлаштириш натижаларини тасдиқлайдиган ҳамда тақдим этиш шартлари, мuddати сертификатлаштириш тўғрисидаги шартномада белгиланадиган ҳужжатларни ҳамда материалларни олиш.

Аризачи: маҳсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқлигини таъминлаши;

мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган маҳсулотни мувофиқликни тасдиқлаш ишлари амалга оширилганидан кейин муомалага чиқариши;

маҳсулотга илова қилинадиган ҳужжатларда мувофиқлик сертификати ёки мувофиқлик тўғрисидаги декларация ҳақидаги маълумотларни кўрсатиши;

давлат назорати органларига, шунингдек манфаатдор шахсларга маҳсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқлиги тасдиқланганига тўғрисида далолат берувчи ҳужжатлари (мувофиқлик сертификати, мувофиқлик ҳақидаги декларацияни ёки уларнинг кўчирма нусхаларини) ёхуд мувофиқлик сертификатининг ёки мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг рўйхатга олиш рақами ҳақидаги ахборотни тақдим этиши;

агар мувофиқлик сертификатининг ёки мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилиши тўхтатиб турилган ёхуд тугатилган бўлса, маҳсулотнинг реализация қилинишини тўхтатиб туриши ёки тугатиши;

сертификатлаштирилган маҳсулотни ишлаб чиқаришнинг техник ҳужжатларига ёки технология жараёнларига киритиладиган ўзгартишлар тўғрисида мувофиқликни баҳолаш органини хабардор қилиши;

мувофиқлиги тасдиқланишдан ўтган ва техник регламентлар талабларига мувофиқ бўлмаган маҳсулотни ишлаб чиқаришни давлат назорати органларининг қарорлари асосида ўн иш кунига тўхтатиб туриши;

мувофиқлик сертификатининг ёки мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилиш мuddати тулаган тақдирда, маҳсулотнинг реализация қилинишини тўхтатиб туриши ёки тугатиши шарт, бундан маҳсулотнинг қонунчиликта мувофиқ белгиланган ароқлилик мuddати ёхуд хизмат мuddати давомида мувофиқлик сертификатининг ёки мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилиши вақтида чиқарилган маҳсулот мустасно.

30-модда. Маҳсулотни синаш максадлари

Маҳсулотни синаш қўйидаги максадларда амалга оширилади: техник регламентларда ва стандартларда кўрсатилган маҳсулот намунасининг мувофиқлигини тасдиқлаш тавсифларини аниқлаш; агар синаш мувофиқликни тасдиқлаш доирасидаги тартиб-таомил бўлса, мувофиқликни тасдиқлаш амалга оширилишини таъминлаш.

Синаш, агар бу мувофиқликни сертификатлаштириш ёки декларация қилишда қўлланиладиган мувофиқликни тасдиқлаш схемасида назарда тутилган бўлса, мувофиқликни баҳолаш доирасидаги тартиб-таомилдир. Синаш, агар бу техник регламентларда назарда тутилган бўлса, мувофиқликни баҳолашнинг мустақил шаклидир.

Синаш, агар бу мувофиқликни сертификатлаштириш ёки декларация қилиш чоғида қўлланиладиган мувофиқликни тасдиқлаш схемасида назарда тутилган бўлса, аккредитация соҳасига мувофиқ аккредитация қилинган лаборатория томонидан амалга оширилади.

31-модда. Мувофиқликни баҳолаш органларига қўйиладиган талаблар ва уларнинг мажбуриятлари

Мувофиқликни баҳолаш органи ва унинг ходимлари ўзи баҳолайдиган маҳсулотни лойихалаштириш, ишлаб чиқариш, етказиб бериш, ўрнатиш, ишлатиш ёки унга техник хизмат кўрсатиш учун жавобгар бўлмаслиги керак.

Мажбурий сертификатлаштиришни амалга ошириш чоғида маҳсулотни синаш ва ўлчаш аккредитация қилинган синаш лабораториялари томонидан ўтказилиши керак ҳамда уларнинг натижалари баённомалар тарзида расмийлаштирилади.

Мувофиқликни баҳолаш органлари синаш лабораторияларига аризачи тўғрисидаги маълумотларни тақдим этишга ҳақли эмас.

Мувофиқликни баҳолаш органи синаш лабораторияси томонидан берилган баённомалар асосида мувофиқлик сертификатини бериш тўғрисида ёки уни беришни рад этиш ҳақида қарор қабул қилади.

32-модда. Чет давлатларнинг мувофиқликни баҳолаш органлари томонидан берилган мувофиқликни баҳолаш натижаларини тан олиш

Ўзбекистон Республикасидан ташқарида ўтказилган мувофиқликни баҳолаш натижаларини Ўзбекистон Республикасида

тан олиш

Ўзбекистон Республикасининг

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси мажбурий равишда давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим бўлган, хавф даражаси юқори бўлган маҳсулотларнинг рўйхатини тасдиқлайди.

Маҳсулотни давлат рўйхатидан ўтказишга фақат, агар маҳсулот Ўзбекистон Республикасида истеъмол қилиш (фойдаланиш) учун хавфсиз бўлса, рўхсат берилади.

Махсус ваколатли органни маҳсулотни давлат рўйхатидан ўтказишга ва мазкур маҳсулотдан хавфсиз фойдаланиш бўйича йўриқномани давлат тилида ишлаб чиқишга доир талабларни белгилайди.

34-модда. Мувофиқликни баҳолаш органини тайинлаш (нотификация қилиш)

Тайинлаш (нотификация қилиш) соҳаси мувофиқликни баҳолаш тартиб-таомилларининг ва маҳсулот турларининг рўйхати бўлиб, тегишли техник регламентга мувофиқ уларга нисбатан мувофиқликни баҳолаш органи тайинланади.

Мувофиқликни баҳолаш органлари қўйидаги ҳолларда мувофиқликни баҳолаш тартиб-таомилларини тегишли техник регламентларга биноан учинчи тараф сифатида бажариш учун тайинланиши (нотификация қилиниши) мумкин, башарти улар:

мулк шаклларидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикасининг резидентлари – юридик шахслар бўлса; сўнгги ой йил давомида маҳсулотнинг мувофиқлигини баҳолаш ишларини бажариш тажрибасига эга бўлса; белгиланган соҳа доирасида маҳсулотни синашни амалга ошириш учун аккредитация қилинган ўз синаш лабораторияларига эга бўлса; мувофиқликни баҳолаш тартиб-таомилларини тайинланган (нотификация қилинган) органларни жалб этган ҳолда қўллаш назарда тутилган тегишли техник регламентларда белгиланган махсус талабларга, бундай талаблар техник регламентларда белгиланмаган тақдирда эса Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган махсус талабларга мувофиқ бўлса.

Тайинловчи орган: мувофиқликни баҳолаш органлари билан манфаатлар тўқнашуви мавжуд бўлмаслигини таъминлаши; ўзининг тайинлаш тўғрисидаги қарорлари беғаразлигини кафолатлаши; мувофиқликни баҳолаш органини тайинлашга тааллуқли бўлган ҳар бир қарорнинг мувофиқликни баҳолаш органи билан аффилалмаган ваколатли шахслар ва мувофиқликни баҳолашни амалга ошираётган шахслар томонидан қабул қилинишини таъминлаши; олинган ахборотнинг махфийлигини таъминлаши керак.

5-боб. Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасида давлат назоратини амалга ошириш

35-модда. Давлат назорати органлари

Техник регламентлар талабларига rioя этилиши устидан давлат назорати давлат назорати органлари томонидан ўз ваколатлари доирасида амалга оширилади.

Давлат назорати органларининг ваколатлари, уларнинг техник регламентлар талабларига rioя этилиши устидан давлат назоратига доир фаолиятини мувофиқлаштириш тартиби, шунингдек давлат назорати органларининг аккредитация органи билан ҳамкорлиги тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади. Давлат назоратини амалга ошириш чоғида текширишлар қонунчиликда белгиланган тартибда ўтказилади.

Назорат чоралари техник регламентларда белгиланган талаблар асосида, маҳсулот муомалалага чиқарилаётган истеъмолчига реализация қилинаётган) босқичда амалга оширилади, бундан ушбу модданинг бешинчи қисмида назарда тутилган ҳоллар мустасно.

Агар техник регламентларда маҳсулотни лойихалаштириш, ишлаб чиқариш, монтаж қилиш, ишга тушириш, ундан фойдаланиш, уни сақлаш, ташиш, реализация ҳамда утилизация қилиш билан боғлиқ жараёнларга доир талаблар мавжуд бўлса, ушбу талабларнинг бажарилишини таъминлашга доир назорат чоралари ҳам қабул қилиниши керак.

Намуналарни олиш, текшириш, синаш ва (ёки) ўлчаш тарзидаги назоратни амалга оширишда давлат назорати органлари тегишли техник регламентларда белгиланган синаш ва ўлчаш усулларидан фойдаланади.

Хавфни баҳолашнинг аниқ мезонлари, давлат назорати органлари тегишли чекловчи чораларни танлайдиган шартлар ва ҳолатлар белгиланиши керак бўлган чекловчи чораларни кўриш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади.

36-модда. Давлат назорати органларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

Ўзбекистон Республикасининг

Ўзбекистон Республикасининг

Давлат назорати органлари қўйидаги ҳуқуқларга эга: ишлаб чиқарувчидан, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилидан, сотувчидан ва импорт қилувчидан мувофиқлик сертификатининг ёки мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг рўйхатдан ўтказиш рақами ҳақида ахборот тақдим этилишини, агар бундай ҳужжатларнинг мавжуд бўлиши тегишли техник регламента назарда тутилган бўлса, талаб қилиш;

қонунчиликда белгиланган тартибда назорат тадбирларини амалга ошириш; техник регламентлар талабларининг аниқланган бузилишларини бартараф этиш тўғрисида ишлаб чиқарувчига, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилига, сотувчига ва импорт қилувчига кўрсатмалар бериш;

мувофиқлик сертификатининг амал қилишини тўхтатиб туриш ёки тугатиш заруриги тўғрисидаги ахборотни сертификатни берган мувофиқликни баҳолаш органига ва махсус ваколатли давлат органига юбориш;

мувофиқликни баҳолаш органига мувофиқлик сертификатининг амал қилишини тўхтатиб туриш ёки тугатиш тўғрисида, декларацияни қабул қилган шахсга мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилишини тўхтатиб туриш ёки тугатиш ҳақида кўрсатма бериш ҳамда мувофиқлик сертификатининг, мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилишини тўхтатиб туриш ёхуд тугатиш ҳақида кўрсатма берилганлиги тўғрисидаги ахборотни аккредитация органига юбориш;

ишлаб чиқарувчини, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилини, сотувчини ва импорт қилувчини ушбу Қонунда ҳамда қонунчиликда назарда тутилган жавобгарликка тортиш;

ишлаб чиқарувчидан, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилидан, сотувчидан ва импорт қилувчидан маҳсулотнинг техник регламент талабларига мувофиқлигини мажбурий тасдиқлаши амалга ошириш чоғида фойдаланилган далиллар ҳамда бошқа ҳужжатлар тақдим этилишини талаб қилиш;

мувофиқлик сертификатининг, мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилишини қонунчиликда белгиланган тартибда тўхтатиб туриш, тугатиш ҳақида қарор қабул қилиш;

техник регламентлар талабларига жавоб бермайдиган маҳсулотни муомалага чиқаришни тақиқлаш ёки тўхтатиб туриш, муомаладан чиқариш ёки қақриб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш ҳамда ушбу қарор ҳақида ўз ваколатларига мувофиқ тегишли давлат назорати органларини хабардор қилиш ва (ёки)

Ўзбекистон Республикасининг

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисида

(Давоми. Бошланishi 1, 2, 3-бетларда).

40-модда. Махсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқ эмаслиги тўғрисида ахборот олинган тақдирда давлат назорати органларининг ҳаракатлари

Махсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқ эмаслиги тўғрисида ахборот олинган тақдирда давлат назорати органлари олинган ахборотнинг ишончлигини текширишни мумкин қадар қисқа муддатларни амалга оширади.

Олинган ахборотнинг ишончлигини текширишни амалга ошириш чоғида давлат назорати органи:

махсулот тўғрисидаги ёки махсулотга доир талаблар билан боғлиқ бўлган махсулотни лойихалаштириш, ишлаб чиқариш, монтаж қилиш, ишга тушириш, ундан фойдаланиш, уни сақлаш, ташиш, реализация ҳамда утилизация қилиш жараёнлари тўғрисидаги қўшимча ахборотни, шу жумладан мажбурий мувофиқлини тасдиқлашни амалга ошириш чоғида ўтказилган тадқиқотлар (синаш) ва ўлчаш натижаларини ишлаб чиқарувчидан, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилидан, ижроичидан, сотувчидан, импорт қилувчидан ва бошқа шахслардан сўраб олишга;

давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлариغا, шунингдек маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлариغا сўрловлар юборишга; зарур бўлганда, мутахассисларни олинган материалларни таҳлил қилиш учун жалб этишга;

ишлаб чиқарувчидан, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилидан, сотувчидан, импорт қилувчидан махсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқлигини мажбурий равишда тасдиқлашни амалга ошириш чоғида фойдаланилган далилларни ва бошқа ҳужжатларни сўраб олишга ҳақли.

Махсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқ эмаслиги тўғрисидаги ахборотнинг ишончлиги тасдиқланган тақдирда, давлат назорати органи ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи, импорт қилувчи томонидан зарар etkazилишини бартараф этишга доир тадбирлар дастурини ўн кун ичида ишлаб чиқиш ҳақида ўз ваколатларига мувофиқ кўрсатма беради, уни бажаришга кўмаклашади ва унинг бажарилиши устидан назоратни амалга оширади.

Давлат назорати органи зарар etkazилишини бартараф этишга доир тадбирлар дастурининг бажарилиши устидан назоратни амалга ошириш чоғида:

зарар etkazилишини бартараф этишга доир тадбирларни амалга ошириш муддатлари ва тартиби тўғрисидаги ахборотни тарқатишга кўмаклашади;

ишлаб чиқарувчидан, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилидан, сотувчидан, импорт қилувчидан ва бошқа шахслардан зарар etkazилишини бартараф этишга доир тадбирлар дастурида кўрсатилган тадбирлар амалга оширилганлигини тасдиқловчи ҳужжатларни сўраб олади;

зарар etkazилишини бартараф этишга доир тадбирлар дастурида кўрсатилган муддатларга rioя этилишини текширади.

Техник регламентлар талабларига мувофиқ бўлмаган махсулотдан фойдаланиш чоғида фуқароларнинг ҳаётига ва соғлигига зарар etkazилишини ёҳуд шундай зарар etkazилиши хавфини бартараф этиш бўйича зудлик билан чоралар кўриш зарур бўлган тақдирда, давлат назорати органи:

ушбу махсулотнинг реализация қилинишини тўхтатиб туриш тўғрисида кўрсатма беради;

бу махсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқ эмаслиги ва ушбу махсулотдан фойдаланиш чоғида фуқароларнинг ҳаётига ёки соғлигига зарар etkazилиши хавфи тўғрисида харидорларни (истемолчиларни) оммавий ахборот воситалари орқали баҳардор қилади;

ушбу махсулотни мажбурий равишда қақрииб олиш тўғрисидаги давво аризаси билан судга мурожаат қилиш ҳақида қарор қабул қлади.

Ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи, импорт қилувчи давлат назорати органининг ҳаракатлари устидан суд тартибида шикоят қилишга ҳақли.

Давлат назорати органи ҳаракатларининг гайриқонунийлиги тўғрисида суд қарори қабул қилинган тақдирда, давлат назорати органининг ҳаракатлари тўфайли ишлаб чиқарувчига, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилига, сотувчига, импорт қилувчига etkazилган зарарнинг ўрни қопланиши лозим.

41-модда. Махсулотни мажбурий равишда қақрииб олиш

Ушбу Қонунда назарда тутилган кўрсатма бажарилмаган тақдирда, давлат назорати органи ўз ваколатларига мувофиқ, шунингдек зарар etkazилишини бартараф этишга доир тадбирлар дастури ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи, импорт қилувчи томонидан бажарилмаганлиги ҳақида ўзига маълум бўлиб қолган бошқа шахслар махсулотни мажбурий равишда қақрииб олиш тўғрисидаги давво аризаси билан судга мурожаат қилишга ҳақли.

Махсулотни мажбурий равишда қақрииб олиш тўғрисидаги давво аризаси қаноатлантирилган тақдирда, суднинг қарори қонуний кўчга кирган кундан эътиборан бир ойдан кечиктирмай жавобгар томонидан оммавий ахборот воситалари орқали ёки бошқача усулда харидорлар (истемолчилар) эътиборига etkazилади.

Жавобгар суднинг қарорини суд томонидан белгиланган муддатда бажармаган тақдирда, суднинг қарорини бажариш қонунда белгиланган тартибда амалга оширилади. Бунда даввогар махсулотнинг мажбурий равишда қақрииб олиниши тўғрисида харидорларни (истемолчиларни) оммавий ахборот воситалари орқали ёки бошқача усулда бабардор қилишга ҳақли.

6-бoб. Ишлаб чиқарувчининг, сотувчининг, импорт қилувчининг мажбуриятлари

42-модда. Ишлаб чиқарувчининг мажбуриятлари

Ишлаб чиқарувчилар:
хавфсиз махсулотни муомалага чиқариши;
мувофиқлини баҳолаш тартиб-таомилининг амалга оширилишини техник регламента мувофиқ таъминлаши;
техник ҳужжатларни тузиши ва муайян вақт давомида уларни сақлаши;

мувофиқлик тўғрисидаги декларацияни техник регламентга мувофиқ тузиши ва тақдим этиши ҳамда уни кўрсатилган вақт давомида сақлаши;

агар техник регламентда назарда тутилган бўлса, ушбу Қонун талабларига биноан мувофиқлик белгисини қўйиши шарт.

Ишлаб чиқарувчи махсулотга техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларга мувофиқ махсулотни идентификация қилиш имконини берувчи туркум ёки серия рақамини қўйиши шарт. Агар махсулотнинг ўлчами ёки бошқа хусусиятлари тўфайли ишлаб чиқарувчи туркум ёки серия рақамини қўя олмаса, у ўрвда ёки махсулотга илова қилинадиган ҳужжатларда кўрсатилиши керак.

Ишлаб чиқарувчининг айрим мажбуриятлари шартномага мувофиқ ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили зиммасига юклатилиши мумкин.

Ишлаб чиқарувчининг зиммасида қонунчиликка мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

43-модда. Сотувчининг мажбуриятлари

Сотувчи:
махсулотга техник регламента мувофиқ мувофиқлик белгиси қўйилганлигини текшириши;
техник регламентга мувофиқ давлат тилидаги қўшимча ҳужжатлар ва махсулот хавфсизлиги тўғрисидаги ахборот мавжудлигини текшириши;

сақлаш ва транспортда ташиш шарт-шароитлари махсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқлигини хавф остига қўймаслигини махсулот реализация қилинганунга қадар кафолатлаши шарт.

Агар сотувчи махсулот техник регламентлар талабларига жавоб

бермайди деб ҳисобласа, у махсулотни техник регламент талабларига мувофиқлаштириш мақсадида тузатиш чораларини кўриши шарт.

Агар кўрилган тузатиш чораларидан кейин махсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқ эмаслиги бартараф этилмаса, сотувчи ишлаб чиқарувчини, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилини ёки импорт қилувчини, шунингдек давлат назорати органларини бу ҳақда бабардор қилиши шарт.

44-модда. Импорт қилувчининг мажбуриятлари

Импорт қилувчи:
техник регламент талабларига жавоб берадиган махсулотни бозорда жойлаштириши;

махсулотни муомалага чиқаришда ишлаб чиқарувчи назарда тутилган мувофиқлини тасдиқлаш тартиб-таомилини амалга оширганлигини, техник ҳужжатлари ишлаб чиққанлигини, техник регламент талабларига мувофиқ махсулотга мувофиқлик белгисини қўйганлигини кафолатлаши;

махсулотнинг техник регламент талабларига мувофиқ эмаслигини бартараф этиш учун сақлаш ёки транспортда ташиш шарт-шароитларини назорат қилиши шарт.

Агар импорт қилувчи махсулот техник регламент талабларига жавоб бермайди деб ҳисобласа, у махсулот бозорга жойлаштирилганга қадар унинг хавфсизлигини таъминлаш бўйича тузатиш чораларини кўриши шарт.

Агар кўрилган тузатиш чораларидан кейин махсулотнинг техник регламентлар талабларига мувофиқ эмаслиги бартараф этилмаса, импорт қилувчи бу ҳақда ишлаб чиқарувчини ва давлат назорати органларини бабардор қилиши шарт.

45-модда. Юқори хавф туғдирадиган махсулот тўғрисида теқзор равишда ўзаро хабар бериш тизими

Юқори хавф туғдирадиган махсулот тўғрисида ахборот алмашиш мақсадида давлат назорати органлари ўртасида юқори хавф туғдирадиган махсулот ҳақида теқзор равишда ўзаро хабар бериш тизимини яратилади ва фаолият кўрсатади.

Юқори хавф туғдирадиган махсулот тўғрисида теқзор равишда ўзаро хабар бериш тизими давлат назорати органлари юқори хавф туғдирадиган махсулотни аниқланган тақдирда, улар томонидан тақдим этиладиган ҳабарлардан шақлантирилади.

Юқори хавф туғдирадиган махсулот тўғрисидаги хабар қўйидагиларни ўз ичига олиши керак:

теғишли махсулотни идентификация қилиш имконини берувчи маълумотлари;

махсулот келтириб чиқарадиган хавфининг тавсифини, бундай махсулот намуналарини синаш натижасини;

хавфини бартараф этиш учун қўрилган чораларнинг (агар бундай чоралар кўрилган бўлса), шу жумладан ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи ва (ёки) импорт қилувчи томонидан ўз ташаббусига кўра қўрилган чораларнинг хусусияти ва давомийлиги тўғрисидаги ахборотни;

ушбу махсулотнинг келиб чиқishi ва бозорга etkazиб берилиши занжири ҳақидаги ахборотни;

халқаро, минтақавий ва чет эл хабар қилиш тизимлари ёрдамида ёки бошқа давлатларнинг ваколатли органларидан бошқача тарзда олинган маълумотлари.

Юқори хавф туғдирадиган махсулот тўғрисида теқзор равишда ўзаро хабар бериш тизимидаги маълумотлар давлат назорати органлари, боқжона органлари, иқтисодий ва ижтимоий ривожланиш соҳасидаги давлат сийёсатини амалга оширувчи давлат бошқаруви органлари, истемолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонунчиликка rioя этилиши устидан давлат назорати соҳасидаги давлат сийёсатини амалга оширувчи давлат бошқаруви органлари фойдаланиши учун очиқ бўлиши керак.

Юқори хавф туғдирадиган махсулот ҳақида теқзор равишда ўзаро хабар бериш тизимининг фаолият кўрсатиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Мақамаси томонидан тасдиқланади.

7-бoб. Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисидаги қонунчиликни бузганлик учун жавобгарлик

46-модда. Қонунчиликда ва техник регламентда белгиланган мажбурий талабларга rioя этилмаган тақдирда ишлаб чиқарувчининг, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакилининг, сотувчининг, импорт қилувчининг жавобгарлиги

Белгиланган тартибда огоҳлантириш олганидан кейин техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ҳуқуқбузарликни давом эттирганлик ёки бартараф этмаганлик учун жисмоний шахслар қонунчиликка мувофиқ маъмурий жавобгарликка тортилади. Белгиланган тартибда огоҳлантириш олганидан кейин техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ҳуқуқбузарликни давом эттирганлик ёки бартараф этмаганлик учун юридик шахсларга нисбатан ушбу модданинг иккинчи қисмига мувофиқ жарима тарзидаги молиявий санкциялар қўлланилади.

Ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи ёки импорт қилувчи томонидан қонунчиликда ва техник регламентда махсулотта доир назарда тутилган мажбурий талабларга rioя этилмаган тақдирда, уларга нисбатан:

ҳуқуқбузарлик биринчи марта содир этилганда – мажбурий талабларга мувофиқ бўлмаган, реализация қилинган махсулот қийматининг эълик фоизигача миқдорда жарима тарзидаги молиявий санкциялар қўлланилади;

худди шундай ҳуқуқбузарлик ушбу модда иккинчи қисмининг иккинчи хатбошиида назарда тутилган жарима тарзидаги молиявий санкция қўлланилган кундан эътиборан бир йил давомида тақроран содир этилганда – мажбурий талабларга мувофиқ бўлмаган, реализация қилинган махсулот қийматининг юз фоизигача миқдорда жарима тарзидаги молиявий санкциялар қўлланилади.

Ушбу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилган жарима тарзидаги молиявий санкциялар суд тартибида қўлланилади, бундан махсулотни ишлаб чиқарувчилар, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакиллари, сотувчилар ёки импорт қилувчилар содир этилган ҳуқуқбузарликда айбдорлигини тан олган ва молиявий санкциялар суммаси бир ой муддатда ихтиёрий равишда тулганган ҳоллар мустасно.

Ундирилган жарима суммасининг эълик фоизи Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлигининг бюджетдан ташқари жамғармасига, қолган қисми эса Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетига йўналтирилади.

Агар махсулотга, уни ишлаб чиқариш жараёнларига ёки усулларига нисбатан қонунчиликда ва техник регламентда белгиланган мажбурий талабларга ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи ёки импорт қилувчи томонидан rioя этилмаганлиги натижасида фуқароларнинг ҳаётига ёки соғлигига, жисмоний ёки юридик шахсларнинг мол-мулкига, давлат мулкига, атроф-муҳитга, ҳайвонларга ёки ўсимликларга зарар etkazилса ёки шундай зарар etkazилиши хавфи юзага келса, ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи, импорт қилувчи, ижрочи etkazилган зарарнинг ўрнини қонунчиликка мувофиқ қоплаши ҳамда бошқа шахсларга, уларнинг мол-мулкига, атроф-муҳитга зарар etkazилишига йўл қўймаслик мақсадида чоралар кўриши шарт.

Зарарнинг ўрнини қоплаш мажбурияти шартнома ёки тарафлардан бирининг аризаси билан чекланиши мумкин эмас.

Ушбу моддада назарда тутилган ҳуқуқбузарликлар учун жарима тарзидаги молиявий санкцияни қўллаш тўғрисидаги қарор устидан ушбу Қонунга мувофиқ шикоят қилиниши мумкин.

Жаримани тўлаш юридик шахсларни махсулот харидорларига (истемолчиларига) etkazилган зарар учун жавобгарликдан озод этмайди.

47-модда. Мувофиқлини баҳолаш органларининг жавобгарлиги

Мувофиқлини баҳолаш қондаларини бузган мувофиқлини баҳолаш органи ва унинг мансабдор шахслари, агар мазкур

камчилик техник регламентлар талабларига жавоб бермайдиган махсулотни ишлаб чиқаришга ёки аризачига зарар etkazилишига, шу жумладан мувофиқлик сертификатини бериш асосиз равишда рад этилиши, мувофиқлик сертификатининг ёҳуд мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилиши тўхтатиб турилиши ёки тугатилиши натижасида фойданинг йўқотилишига олиб келса, қонунга ҳамда сертификатлаштириш бўйича хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартномага мувофиқ жавобгар бўлади.

Аккредитация қилинган синаш лабораториялари (марказлари) тадқиқотларнинг (синашнинг) ва ўлчаш натижаларининг ишонсизлиги ёки нотўғрилиги учун қонунга ҳамда шартномага мувофиқ жавобгар бўлади.

Мувофиқлини баҳолаш натижалари бўйича ҳуқуқбузарликлар аниқланган ҳолларда ҳуқуқбузарлик аниқланганлиги тўғрисида давлат назорати органларининг мансабдор шахслари томонидан баённома тузилади, баённома маъмурий жазони ва жарима тарзидаги молиявий санкцияларни қўллаш учун асос бўлиб, раҳбарнинг, бошқа масъул мансабдор шахсларнинг тушунтиришлари ҳамда ҳуқуқбузарлик содир этилганлиги билан боғлиқ ҳужжатлар билан бирга ун иш куни ичида судга топширилади.

Ҳуқуқбузарликлар учун жарима тарзидаги молиявий санкциялар миқдори ҳуқуқбузарликнинг хавф даражасига ва давомийлигига қараб қўйидагича белгиланади:

махсулотнинг мувофиқлиги нотўғри декларация қилинганлиги, мувофиқлиги тасдиқланиши шарт бўлган, илк бор муомалага чиқарилаётган махсулотнинг мувофиқлиги нотўғри декларация қилинганлиги ёки стандартлар мавжуд эмаслиги натижасида ёки ушбу махсулотга нисбатан техник регламентлар талаблари қўлланилганлиги учун мавжуд стандартларни қўллаб бўлмаслиги натижасида махсулот шахсий далиллар асосида нотўғри декларация қилинганлиги аниқланганда – базавий ҳисоблаш миқдорининг юз баравари миқдорида жарима тарзидаги молиявий санкциялар;

мувофиқлик сертификатини беришни асосиз равишда рад этганлик, мувофиқлик сертификатининг ёҳуд мувофиқлик тўғрисидаги декларациянинг амал қилишини асосиз равишда тўхтатиб турганлик ёки тугатганлик учун – базавий ҳисоблаш миқдорининг икки юз баравари миқдорида жарима тарзидаги молиявий санкциялар;

синаш лабораторияси томонидан махсулотнинг мувофиқлигини баҳолаш мақсадида амалга оширилган синаш натижаларининг нотўғри тақдим этилганлиги ва холисликин таъминламаслиги аниқланганда – базавий ҳисоблаш миқдорининг юз баравари миқдорида жарима тарзидаги молиявий санкциялар.

Ушбу моддада назарда тутилган ҳуқуқбузарликлар учун жарима тарзидаги молиявий санкцияларни қўллаш тўғрисидаги қарор устидан белгиланган тартибида шикоят қилиниши мумкин.

Жарима тарзидаги молиявий санкцияларни тўлаш юридик шахсини махсулот истеъмолчиларига etkazилган зарар учун жавобгарликдан озод этмайди.

8-бoб. Яқунловчи қондалар

48-модда. Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ишларни молиялаштириш

Техник регламентларни ишлаб чиқишни, қайта қўриб чиқишни, техник регламентларни қўллашга доир усулбий тавсияларни ишлаб чиқишни, давлат назоратини амалга оширишни, шунингдек ваколатли давлат органларининг стандартлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш бўйича халқаро ташкилотлар фаолиятида иштирок этишини молиялаштириш Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети хисобидан амалга оширилади.

Техник регламентларни ишлаб чиқиш дастурида назарда тутилмаган техник регламентларни ишлаб чиқишга оид ишларни бюджет маблағлари хисобидан молиялаштиришга йўл қўйилмайди.

49-модда. Низоларни ҳал этиш

Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги низолар қонунчиликда белгиланган тартибида ҳал этилади.

50-модда. Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш, шунингдек айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб топиш

Ўзбекистон Республикасининг қуйидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритилисин:

1. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 28 декабрда қабул қилинган «**Метрология тўғрисида**»ги 1004–XII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 7 апрелда қабул қилинган ўРҚ-614-сонли Қонуни тахририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2020 йил, № 4, 254-модда; 2021 йил, 4-сонга илова) **28-моддасига** қуйидаги ўзртишлар киритилисин:
биринчи қисмдаи «техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларнинг» деган сўзлар «ўлчашларнинг ягона бирликида бўлишини таъминлашга доир норматив ҳужжатларнинг» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 26 апрелда қабул қилинган «**Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида**»ги 221–I-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 5–6, 59-модда; 2002 йил, № 4–5, 74-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 12, 413-модда; 2006 йил, № 10, 536-модда; 2008 йил, № 4, 183-модда; 2010 йил, № 10, 380-модда; 2013 йил, № 10, 263-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда; 2016 йил, № 4, 125-модда; 2017 йил, № 6, 300-модда; № 9, 510-модда; 2018 йил, № 1, 1-модда; 2019 йил, № 12, 891-модда; 2021 йил, 4-сонга илова; 2022 йил, № 1, 4-модда) **1-моддасининг саккизинчи хатбоши**ни қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«норматив ҳужжатлар – техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар ҳамда бошқа ҳужжатлар (шахарсозлик нормалари ва қондалар, давлат фармакопеяси ҳамда фармакопея мақолалари), техник тавсифлар, референтурлар, шунингдек товарнинг (ишинг, хизматнинг) сифатига ва хавфсизлигига доир мажбурий талабларни ўз ичига олган бошқа ҳужжатлар».

Қуйидагилар ўз кучини йўқотган деб топилин:

1) Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 28 декабрда қабул қилинган «**Махсулотлар ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида**»ги 1006–XII-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1994 йил, № 2, 50-модда);

2) Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1993 йил 28 декабрда қабул қилинган «**Махсулотлар ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида**»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга киритиш ҳақида»ги 1007–XII-сонли Қарори (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1994 йил, № 2

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИНОГИРОНЛИГИ БЎЛГАН ШАХСЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ТИЗИМИНИ
ТАКОМИЛЛАШТИРИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланғичи 1-бетда).

4. Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда Иқтисодиёт ва молия вазирлиги билан биргаликда 2023 йил 1 июлга қадар **ногиронлиги бўлган муҳтож шахслар таъминланадиган протез-ортопедия мосламалари ва реабилитация қилишнинг техник воситалари рўйхатини кенгайтириш** бўйича Ҳукумат қарори лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

5. Белгилаб қўйилсинки, **I** ва **II гуруҳ** ногиронлиги бўлган шахслар, ногиронлиги бўлган болалар ва уларга **ғамхўрлик қилувчи** (йўлда кузатиб борувчи) бир нафар фуқаро учун давлат идоралари ва ташкилотлари томонидан, шу жумладан, **давлат хизматлари марказлари, соғлиқни сақлаш, таълим, маданият** муассасаларида фуқароларнинг бевосита ҳозирлигида (жойида) кўрсатиладиган хизматлардан **навбатсиз фойдаланиш**, давлат идоралари раҳбарлари (мансабдор шахслари) қабулига **навбатсиз кириш** бўйича имтиёз берилди.

6. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ **2023 йил 1 майдан бошлаб** тиббиёт муассасаларида даволанаётган ногиронлиги бўлган болага **ғамхўрлик қилиш** учун шу муассасада унинг отаси ёки онасига (уларнинг ўрини босувчи шахсга) ёхуд оиланинг болани **бевосита парваришлаётган** бошқа аъзосига ногиронлиги бўлган боланинг **ёнида бирга бўлиш** учун шартот яратилади, жумладан:

стационар тиббиёт муассасаларида ногиронлиги бўлган болани парваришлаётган шахсга мазкур давр учун **меҳнатга лаёқатсизлик varaқаси** берилди;

болалиқда ногиронлиги бўлган шахсларга **ғамхўрлик қилувчи шахслар** (ота-онаси ва бошқалар) **учун даволаш даврида** давлат стационар тиббиёт муассасаларида **бепул овқатланиш** йўлга қўйилди.

7. Белгилаб қўйилсинки, педиатрия тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари томонидан **болаларнинг ногиронлиги бўлган шахс деб топилиши** асосли эканлигини аниқлаш мақсадида уларни Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси туман (шаҳар) бўлимларининг **йўлланмасига асосан кайтадан тиббий-ижтимоий экспертизага** юбориш тартиби **бекор қилинади**.

8. Фуқароларга юридик ёрдам кўрсатиш жараёнларини рақамлаштириш, адвокатура соҳасини судлар ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ҳамда бошқа давлат органлари фаолияти билан интеграция қилишни назарда тутувчи **“Юридик ёрдам”** ахборот тизими ишга туширилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

Белгилансинки, ногиронлиги бўлган шахсларнинг ихтиёрий бепул ёрдам олишлари (pro bono) кўмаклашиш учун **“Юридик ёрдам”** ахборот тизимида адвокатлик тузилмалари ва адвокатлар фойдаланиши учун очiq бўлган ногиронлиги бўлган шахсларнинг мурожаатлари бўлими яратилади.

Бунда: **ногиронлиги бўлган шахсларнинг ихтиёрий бепул юридик ёрдам** (pro bono) олиш бўйича мурожаатлари **“Юридик ёрдам”** ахборот тизимида киритилади ҳамда ихтиёрий ёрдам кўрсатилиши учун адвокатлик тузилмалари ва адвокатлар эътиборига етказилади;

ихтиёрий бепул юридик ёрдам кўрсатиш истагида бўлган **адвокатлик тузилмалари** ҳамда **адвокатлар учун** бундай ёрдам таклиф қилишнинг техник имконияти яратилади;

адвокатлик тузилмалари ва адвокатлардан улар қўрсатган **ихтиёрий бепул юридик ёрдам** (pro bono) тўғрисида хисобот талаб қилинмайди.

9. Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги: а) ногиронлиги бўлган шахслар, ногиронлиги бўлган болалар ва уларга ғамхўрлик қилувчи шахсларга ўз ҳуқуқларидан фойдаланишда қўлайлик яратиш мақсадида:

Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳамда манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда 2023 йил 1 июнга қадар ногиронлиги бўлган шахслар ва уларга ғамхўрлик қилувчи фуқаролар учун қонунчиликда белгиланган **имтиёزلарнинг ягона рўйхатини шакллантирсин ва доимий янгилаб бори**син;

Адлия вазирлиги билан биргаликда ногиронлиги бўлган шахслар ва уларга ғамхўрлик қилувчи фуқаролар учун белгиланган имтиёزلарнинг ягона рўйхатини **“Advice.uz” (e-mashaat.uz) ҳуқуқий ахборот порталида** эълон қилиб, интернет тармоғи орқали мунтазам ёритиб боришни таъминласин;

б) Адлия вазирлиги, Бош прокуратура, Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказ билан биргаликда уч ой муддатда

ногиронлиги бўлган шахсларни ишга қабул қилишда **дастлабки сино муддатини** қўллаш масаласини хорижий илгор тажрибалар асосида ўрганиб чиқсин ҳамда Вазирлар Маҳкамасига таклиф киритсин.

10. Белгилансинки, 2023/2024 ўқув йилидан бошлаб **“Махсус педагогика, дефектология” магистратура мутахассисликлари** бўйича давлат олий таълим муассасаларида қабул **тўлиқ давлат гранти** асосида амалга оширилади.

Бунда давлат гранти асосида ўқитиш давлат олий таълим муассасалари магистратурасига ажратилган давлат гранти асосидаги умумий қабул параметрлари доирасида амалга оширилади.

11. Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги: 2023/2024 ўқув йилига қабул жараёнидан бошлаб қабул тартиби, тест синовлари тўғрисида **абитуриентларга** маълумот бериш учун тайёрланадиган материаллар ногиронлиги бўлган шахслар учун қўлай форматда бўлиши, жумладан, **видеороликлар сурдотаржима ёки субтитрлар** билан намойиш этилишини таъминласин;

таълим олаётган ногиронлиги бўлган талабаларга таълим жараёнида кўмаклашиш учун ногиронлиги бўлган шахсини оила аъзоси ёки бошқа шахсларга олий таълим муассасасида ногиронлиги бўлган шахсининг **ёнида бирга бўлиши** учун шартот яратиш чораларини кўрсин.

12. **Ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлаш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар режаси** иловга мувофиқ тасдиқлансин.

13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 9 августдаги “Ногиронлиги бўлган шахсларга кўрсатилаётган тиббий-ижтимоий хизматлар сифатини янада яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–5217-сон қарори 2-бандининг ўзинчи хатбошиси қуйидаги тахрирда баён этилсин:

“Бошлар церебрал фалажи, умуртқа погонасининг патологик синиши билан касалланган болалар ва катталарда мустақил юриш функцияларини қайта тиклаш учун Ногиронлиги бўлган шахсларни реабилитация қилиш ва протезлаш миллий маркази ва унинг худудий марказларини 2021-2022 йилларда 28 та, шундан 2021 йилда 14 та замонавий ээкзоскелет ускунаси, **2023 йилда роботлаштирилган локомат тўплами** ва

бошқа замонавий реабилитация ускуналари билан таъминлаш”.

14. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги мазкур қарорнинг 2, 6 ва 13-бандларида назарда тутилган чора-тадбирларни молиялаштириш 2023 йилда Давлат бюджетидан тегишли соҳаларга ажратилган маблағлар доирасида амалга оширилишини, 2024 йилдан бошлаб эса Давлат бюджети параметрларини шакллантиришда зарур маблағларни инobatта олсин.

15. Адлия вазирлиги:

Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказ ҳамда Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги билан биргаликда ногиронлиги бўлган шахсларга берилган имтиёзлар, ногиронлик белгиси бўйича камситишга йўл қўймастик, ногиронлиги бўлган шахсларга ўз ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларидан фойдаланишлари учун қўлай шартотлар яратиш ҳақида кенг тушунтириш ишларини амалга оширсин;

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари билан биргаликда мазкур қарорнинг мазмун-моҳияти ва аҳамиятининг аҳоли ўртасида тушунтирилишини, оммавий ахборот воситаларида, шу жумладан, интернет ҳақон ахборот тармоғи орқали мунтазам равишда ва кенг кўламда ёритиб борилишини таъминласин.

16. Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги Соғлиқни сақлаш вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда уч ой муддатда қонунчилик ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқадиган ўзгаришлар ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

17. Мазкур қарор ижросини муҳокама қилиб бориш, ижро учун масъул ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2023 йил 27 февраль

**Инфраструктура
СЕНАТОР ТАШАББУСИ
БИЛАН МАКТАБНИНГ
ЯНГИ БИНОСИ
ИШГА ТУШИРИЛДИ**

Ёдингизда бўлса, 2021 йилда Олий Мажлис Сенати аъзоси А. Сангинов Сарисийё тумани фаоллари ва аҳоли билан учрашган ҳамда унда Гул-обод маҳалласида жойлашган 80-умумтаълим мактабини кенгайтириш масаласи кўтарилган эди. Негаки, мазкур мактаб биноси 600 ўринга мўлжалланган бўлса-да, бу ерда 750 нафардан зиёд ўғил-қизлар икки сменада таҳсил олишга мажбур бўлаётганди.

Орадан ўтган вақт давомида сенаторнинг ташаббуси ва саъй-ҳаракатлари билан 3 миллиард сўм маблағ эвазига таълим муассасасининг 300 ўринли янги биноси қуриб битказилди.

Яқинда туман мутасаддилари иштирокида унинг очиқлиш маросими бўлиб ўтди.

Янги, замонавий ўқув биносига ўқувчилар учун барча шарт-шартот яратилган. Хусусан, бу ерда замонавий ўқув хоналари, ўқувчилар бўш вақтини мазмунли ўтказиши

учун 3,5 мингдан ортиқ бандий китобларни жамлаган кутубхона, компьютер синфхоналари ҳамда қатор тўғрақлар мавжуд.

Маросим доирасида масъуллар билан мулоқот ўтказди. Унда ҳар бир ўқувчи бундай имкониятдан унумли фойдаланиши, келгусида етук мутахассис бўлиб етишиши учун ҳозирдан маррани баянда олиши кераклиги айтилди.

«Халқ сўзи».

**Назорат
ҚАРОР ИЖРОСИ
ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?**

Маълумки, 2022 йил 25 октябрдаги “2022-2023 йилларда маҳаллалар инфратузилмасини янада яхшилаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Президент қарори ижроси сенаторлар томонидан мунтазам назорат қилиб борилмоқда.

Шу ўринда мазкур қарорга мувофиқ мамлакатимиз худудларини обод қилиш, қишлоқ ва маҳаллаларда инфратузилма билан боғлиқ долзарб масалаларни тизимли ҳал этиш, хусусан, жойларда ички йўллар, ичимлик суви, электр энергияси ва газ таъминоти, таълим, соғлиқни сақлаш, маданият, спорт ва бошқа инфратузилма объектларини яхшилаш, шу асосда аҳоли учун муносиб турмуш шартотини яратиш ишлари жадаллик билан олиб борилаётганини айтиш жоиз.

Хусусан, қарор асосида Денов туманида 55 та маҳаллада қўйимати 27 млрд. 973 млн. сўм бўлган 62 та объектда қурилиш-таъмирлаш ишлари бажарилиши кўзда тутилган. 18 та ички йўлни таъмирлаш, 21 та ичимлик суви таъминоти ва оқова сув тармоғини тортиш, 6 та маҳалла биноларини янгидан қуриш ва реконструкция қилиш, битта мактабгача таълим ташкилотини таъмирлаш шуллар жумласидан.

«Халқ сўзи».

**АҚШ ЭЛЧИСИ МАМЛАКАТИМИЗ
ЭРИШГАН ЮТУҚЛАРНИ
ЮҚОРИ БАҲОЛАДИ**

Суҳбат давомида икки мамлакат парламентлари ўртасидаги алоқаларни кенгайтиришда АҚШ Конгресси Вакиллар палатасида тузилган “Ўзбекистон бўйича Кокус” (дўстлик гуруҳи) муҳим ўрин тутгани алоҳида таъкидланди.

Ўз навбатида, элчи Жонатан Хеник қабул учун мионатдорлик билдириб, 26 йил аввал Ўзбекистонда бўлгани, ўтган вақт ичида мамлакатда барча соҳада жуда катта ижобий ўзгаришлар рўй берганини айтиб ўтди. Жумладан, элчи Ўзбекистонда инсон ҳуқуқларини таъминлаш, меҳнат муносабатлари ҳамда гендер тенглик масалаларида эришилган натижаларни юқори баҳолади. Айниқса, у болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатга тўлиқ барҳам бериш борасида Ўзбекистоннинг таърихисини бутун жаҳонга намуна сифати-

да кўрсатиш мумкинлиги ва бошқа давлатлар бу йўналишдаги Ўзбек таърихисини ўрганиши зарурлигига кенг уруғ берди.

Учрашувда савдо-иқтисодий алоқаларни изчил ривожлантириш, бу жараёни фаоллаштиришда Ўзбекистон ва АҚШнинг турли соҳа вакилларининг ўзаро ташрифларини амалга ошириш, бундай ёндашув икки томонлама муносабатларни сифат жиҳатдан кенгайтиришга хизмат қилиши ҳам билдирилди.

Мулоқот давомида сиёсий, савдо-иқтисодий, ижтимоий, маданий-гуманитар ҳамкорликни ривожлантириш, жумладан, аёллар тадбиркорлиги ҳамда хотин-қизларнинг жамиятдаги ролини кучайтириш, гендер тенгликни таъминлаш йўналишлари юзасидан фикр алмашилди.

«Халқ сўзи».

**ЎЗБЕКИСТОННИНГ БМТДАГИ ДОИМИЙ ВАКИЛИ РЕЗОЛЮЦИЯ
МАТНИНИ КЕЛИШИШ БЎЙИЧА ДАВЛАТЛАРАРО МУЗОКАРАЛАР
КООРДИНАТОРИ СИФАТИДА ИШТИРОК ЭТДИ**

Бўлажак юқори даражадаги учрашув “Илм-фан, молия ва инновацияларни ривожлантириш, уларнинг афзалликлари, глобал сил касаллиги эпидемиясини имкон қадар тезроқ тугатиш, хусусан, олдин олиш, текшириш, даволаш ва парварош хизматларидан тенг фойдаланишни таъминлаш” мавзусини қамраб олади.

Ҳужжатда барча аъзо давлатлар йиғилишида энг юқори, давлат ва ҳукумат раҳбарлари даражасида иштирок этишга қақрилади. Тадбирга, шунингдек, парламент аъзолари, БМТнинг тегишли идоралари, халқаро молия институтлари раҳбарлари, фуқаролик жамияти, хусусий сектор, илмий доиралар, тиббиёт, ёшлар бирлашмалари вакиллари, шунингдек, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламлари, жумладан, сил касаллигига мойил бўлганлар тақлиф этилди. Учрашувга тайёрлаган тақлиф доирасида Нью-Йоркда аъзо давлатларнинг юқори даражадаги вакиллари, пар-

ламент аъзолари, маҳаллий ҳукуматлар вакиллари, БМТнинг тегишли тузилмалари, йирик халқаро донорлар, нодавлат нотижорат ташкилотлари, фуқаролик жамияти, тиббиёт бирлашмалари ва хусусий сектор, шунингдек, сил касаллигига заиф аҳоли гуруҳлари, илмий доиралар вакиллари иштирокида интерфал эшлтувлар ҳам ўтказилиши режалаштирилган.

Силга қарши кураш борасида юқори даражадаги учрашув якулари юзасидан 2030 йилгача силга қарши глобал эпидемияни жадал бартараф этиш бўйича аниқ мақсадларни ўз ичига олган Сиёсий декларация қабул қилинади.

Ўзбекистон ва Польша ушбу муҳим сиёсий ҳужжат матнини ишлаб чиқиш ва келишиш учун давлатлараро музокараларни мувофиқлаштиради.

Умуман олганда, Нью-Йоркдаги учрашувга тайёрларлик жараёни доирасида Ўзбекистон ва Польшанинг БМТдаги доимий ваколатхоналари Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти ва

БМТнинг бошқа тузилмалари билан ҳамкорликда сил касаллиги муаммосини ҳал этиш ва имкон қадар тезроқ силни йўқ қилиш учун глобал саъй-ҳаракатлари сафарбар этиш, дунё ҳамжамиятини бу ҳақда хабардор қилиш мақсадида қўллаб тадбирлар ташкил этади.

Таъкидлаш жоизки, БМТ Бош Ассамблеясининг силга қарши кураш бўйича юқори даражадаги йиғилиши (UNHLM ТВ 2023) соғлиқни сақлаш соҳасидаги давлат, ҳукумат раҳбарлари ва вазирлар иштирокидаги йирик халқаро тадбир бўлиб, силга қарши курашда ўрта муддатли истиқболга мўлжалланган глобал вазифаларнинг стратегик мақсадларини аниқлашга қаратилган. Ушбу форум 2018 йилда Бош Ассамблеянинг шунга ўхшаш биринчи йиғилиши ташкил этилганидан кейин 5 йил ўтиб ўтказилмоқда.

«Дунё» АА.
Нью-Йорк

**ФРАКЦИЈАЛАР ЙИГИЛИШЛАРИДА
ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР КЎРИБ ЧИҚИЛДИ**

Сиёсий партияларнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракциялари йиғилишлари бўлиб ўтди. Уларда парламент қуйи палатасининг навбатдаги мажлиси кун тартибига киритилиши режалаштирилаётган бир қатор долзарб қонун лойиҳалари муфассал кўриб чиқилди.

**Олий Мажлис
Қонунчилик палатасида**

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси фракцияси аъзолари дастлаб Президентимизнинг шу йил 24 февраль куни Қашқадарё вилотидаги таширифи давомида берган топшириқлари ижроси юзасидан партия ҳамда фракция олдидаги устувор вазифаларга эътибор қаратишди.

Ушбу вазифалар ижроси юзасидан фракция аъзолари томонидан энергия ресурсларини иқтисод қилиш, мўқоиб энергетикани ривожлантириш ва қайта тикланувчи энергия манбаларини оммалаштириш, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, аҳоли бандлигини таъминлаш ва камбағалликни қисқартириш каби масалаларда тарғибот-ташвиқот, депутатлик назорати олиб борилиши қайд этилди.

Шундан сўнг “Тупроқни муҳофаза қилиш ва унинг унумдорлигини ошириш тўғрисида”ги қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда кўриб чиқилди.

Таъкидланганидек, сўнги йилларда олиб борилган тупроқ-баҳолаш ҳамда тупроқшуносликда оид тадқиқотлар натижасида сугориладиган ерларнинг қариб 53,2 фоизи турли даражада шўрланган, геоботаник тадқиқотлар ўтказилган 5,7 млн. гектар яйловларнинг 10,8 фоизи турли даражада деградацияга

циялар, шахс ҳаётининг сир туттиладиган томонларини акс эттирувчи, шаъни ҳамда номусини камситувчи маълумотларни ошкор қилганлик учун жиноий жавобгарлик белгиланмаган. Аёлларни иш ва ўқиш жойида таъйик ва зўравонликдан ҳимоя қилиш бўйича кафалат қонунчиликда мавжуд эмас.

Шунингдек, таъйик ва зўравонликдан жабрланувчига давлат ҳимоясини тақдим этувчи ордер муддати (30 кун) хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини етарли даражада ҳимоя қилиш имконини бермайди. Алмент тўлолмаган шахсларга жазо сифатида жарима тайинланиши янада моддий қийинчиликларга олиб келмоқда.

Муҳокамалар давомида фракция аъзолари қонун лойиҳасини янада такомиллаштириш, уни пишиқ-пухта ҳолатга келтириш бўйича бир қатор таклифлар бериб, савол-жавоблардан сўнг уни қўллаб-қувватлашди.

Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партияси фракцияси аъзолари эса “Хотин-қизлар ва болалар ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш тизими янада такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш киритиш тўғрисида”ги қонун лойиҳаси билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги, Меҳнат ва Оила кодекслари, “Хотин-қизларни таъйик ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида”ги ҳамда “Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида” қонунларга ва бошқа бир қатор қонун ҳужжатларига муҳим ўзгариш ва қўшимчалар киритилаётганини айтиб ўтишди.

Хусусан, Жиноят кодексига аёлларнинг ўз ҳомиласини сунаий равишда туширишга мажбурлаш, номусга тегиш, 16 ёшга тўлмаганга нисбатан уятсиз-бузуқ ҳаракатлар қилиш каби жиноятлар учун жазо чоралари оғирлаштирилмоқда.

Фракция аъзолари қонун лойиҳаси юзасидан бир қатор таклифлар берди. Қизгин баҳс-мунозаралар, савол-жавоб ва тортишувлардан сўнг депутатлар қонун лойиҳасининг зарурати ва муҳимлигини ҳисобга олиб, уни қўллаб-қувватлашди.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси фракцияси аъзолари “Тупроқни муҳофаза қилиш ва унинг унумдорлигини ошириш тўғрисида”ги қонун лойиҳасини кўриб чиқилди. Мутахассислар хозирги кунда тупроқнинг ўзини асраш долзарб масалага айланганини, унумдорликни ошириш асосий масала бўлиб қолаётганини қайд этди. Лекин фракция аъзосини бу изоҳ қаноатлантирмади.

Фракция аъзоси Мақсуда Ворисова қонун лойиҳасида тупроқни асраш эмас, мулкдорлар ҳуқуқни биринчи ўринга қийиб қолаётган таъминилар ҳақидаги меъёр бўйича эътироз билдирди. Ишчи гуруҳ вакиллари изоҳида бу меъёр амалдаги қонунчиликка мувофиқ экани таъкидланди.

Шунингдек, депутатлар қонун лойиҳаси дастлабки тарзда кўриб чиқилиб, маъқулланганидан кейин жуда катта ўзгаришларга учрагани, иккинчи ўқишга таклиф этилаётган ҳолатида амалиётда англашилмовчилик ва муаммолар келиб чиқиши мумкинлигини айтишди.

Муҳокамалар якунида қонун лойиҳаси бўйича ишларни давом эттириш, фракция аъзолари саволларига жавоб бериш, асослаб бўлмайдиган ўринларда меъёрлар-

ни такомиллаштириш лозимлиги қайд этилди.

Шундан сўнг “Хотин-қизлар ва болалар ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш тизими янада такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонун лойиҳаси муҳокама қилиниб, маъқулланди.

Ўзбекистон Экологик партияси фракцияси йиғилишида кўриб чиқилган “Хотин-қизлар ва болалар ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш тизими янада такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонун лойиҳаси қизгин муҳокамаларга сабаб бўлди.

Қайд этилганидек, мазкур қонун лойиҳасининг қабул қилиниши хотин-қизлар ва болалар ҳуқуқлари, уларнинг эркинликларини таъминлашга хизмат қилади. Энг муҳими, хотин-қизлар ҳамда болаларнинг таъйик ва зўравонликка учрашининг олди олинади.

Йиғилишда фракция аъзолари қонун лойиҳаси юзасидан бир қатор асосли таклифларни беришди. Лойиҳадаги айрим нормаларни янада такомиллаштириш зарурлиги айтилди. Ҳужжат лойиҳасининг қабул қилиниши орқали оилалардаги маънавий-ахлоқий муҳит яхшиланиши, ажримлар сони камайиши қайд этилди, у депутатлар томонидан қўллаб-қувватланди.

Фракциялар йиғилишларида кун тартибига киритилган барча масалалар атрофлича кўриб чиқилиб, тегишли қарор қабул қилинди.

«Халқ сўзи».

Депутатлар — ҳудудларда

ЯНГИЛАНАЁТГАН КОНСТИТУЦИЯ — ОЛИМЛАР НИГОҲИДА

Тошкент давлат юридик университетда Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Конституциявий қонун лойиҳасини тайёрлашга масъул бўлган Коррупцияга қарши курашиш ва суд-ҳуқуқ масалалари ҳамда Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари кўмиталари томонидан "Конституциявий ўзгаришлар — олимлар нигоҳида" мавзусида илмий-амалий конференция ўтказилди.

Конференция

Унда "Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Конституциявий қонун лойиҳасини такомиллаштириш бўйича амалга оширилган ишлар конституциявий ҳуқуқ соҳасининг олимлари ва ёш тадқиқотчилар иштирокида муҳокама қилинди.

маслиги каби мезонлар асосида чуқур таҳлил этилди.

Айтилганидек, Конституциявий қонун лойиҳаси билан ҳар кимга малакали юридик ёрдам олиш ҳуқуқи кафолатланиши белгиланмоқда. Қонунда назарда тутилган ҳолларда, юридик ёрдам давлат ҳисобидан кўрсатилади. Ҳуқуқбузарликлардан жабрланганлар ҳуқуқлари қонун билан муҳофаза қилинади. Давлат жабрланганларга ҳимоялашни ва одил судловдан фойдаланишни таъминлайди, уларга етказилган зарарнинг ўрни қоплатиши учун шарт-шароитлар яратилади.

Йиғилишда сўз олганлар янгиланаётган Конституциямида адвокат-турага бағишланган янги боб киритилаётганлигини тарихий аҳамиятга эга воқеалик сифатида баҳоладилар.

Зеро, бу орқали айблов ва ҳимоянинг том маънода тенглигини таъминлашни мустаҳкам конституциявий асослари яратилмоқда.

Шунингдек, судлар фаолиятини молиялаштириш фақат Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетни

ҳисобидан бажарилиши Конституция билан мустаҳкамланмоқда. Бу, ўз навбатида, одил судловни тўлиқ ва мустақил равишда амалга ошириш имконини беради.

Бундан ташқари, лойиҳада Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари давлат хизматидаги қиринда тенг ҳуқуққа эгаллиги кўзда тутилмоқда. Давлат хизматини ўташ билан боғлиқ чекловлар фақат қонун билан белгиланиши мумкинлиги кучайтирилмоқда.

Конференцияда юридик фанлар доктори, профессор Хушвақт Хайитов ҳам ўз тақлифларини билдириб ўтди.

Қайд этилишича, Олий Мажлис палаталари давлатнинг ички ва ташқи сиёсатининг асосий йўналишларини амалга оширишда муҳим ўрин тутди. Ўз навбатида, парламент палаталари ваколатлари ўртасида аниқ тақсимот, чегара белгиланиши, такоррлашлар бўлмағлиги ушбу органлар фаолиятининг самарадорлиги ва масъулиятини оширади.

Ўз навбатида, юридик фанлар доктори, профессор Шерзод Зулфировов Олий Мажлис фаолиятини такомиллаштириш бўйича ўзининг фикр ва мулоҳазаларини билдириди.

Унинг фикрича, Олий Мажлис Сенатининг қонунчилик жараёнидаги фаолиятини янада такомиллаштириш — давр талабидир. Сенат томонидан қонунларни кўриб чиқиш мuddатининг аниқ белгиланиши қонунларнинг ўз вақтида, янада сифати тайёрланиши таъминлайди. Шу боис янгиланаётган Конституцияда илгор ҳорижий тажриба асосида қонунларнинг Сенат томонидан кўриб чиқиш мuddатларини аниқ белгилаш мақсадга мувофиқ.

Тадбирда ДТЮУ кафедраси мудири, юридик фанлар доктори, профессор Иштиёр Беков сўз олиб, Олий Мажлис фаолиятини ислоҳ қилишда ҳар икки палата конституциявий ваколатларида такоррланганлиги бартараф этишга алоҳида эътибор қаратиш зарурлигини таъкидлади.

Унинг фикрича, бу борадаги ҳорижий тажриба таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, уларда парламентнинг қўйи палатаси "сиёсийлашган" палата ҳисобланиб, партиялар фракциялари учун сиёсий майдон ҳисобланади ва аксарият давлатларда ҳукуматнинг шакллантириш ва унинг фаолиятини назорат қилиш бевосита қўйи палата ваколатига киради. Юқори палата эса, асосан, ҳудудлар манфаатини ҳимоя қилиши, маҳаллий ҳокими-

ят органлари манфаатларини ифодалаш, ташқи сиёсат, ҳуқуқни муҳофаза этувчи ва махсус хизмат идоралари фаолиятини назорат қилишга йўналтирилганини қайд этиб, Конституция лойиҳасида Қонунчилик палатаси ва Сенатнинг ваколат ва масъулият соҳаларини аниқ чегаралаш тақлифини илгари сурди. Мазкур ўзгаришлар парламент фаолиятини параллелизмга йўл қўймаслик ва ҳар икки палата иши самарадорлигини оширишга хизмат қилади.

Конференцияда юридик фанлар доктори, профессор Хушвақт Хайитов ҳам ўз тақлифларини билдириб ўтди.

Қайд этилишича, Олий Мажлис палаталари давлатнинг ички ва ташқи сиёсатининг асосий йўналишларини амалга оширишда муҳим ўрин тутди. Ўз навбатида, парламент палаталари ваколатлари ўртасида аниқ тақсимот, чегара белгиланиши, такоррлашлар бўлмағлиги ушбу органлар фаолиятининг самарадорлиги ва масъулиятини оширади.

Ўз навбатида, юридик фанлар доктори, профессор Шерзод Зулфировов Олий Мажлис фаолиятини такомиллаштириш бўйича ўзининг фикр ва мулоҳазаларини билдириди.

Унинг фикрича, Олий Мажлис Сенатининг қонунчилик жараёнидаги фаолиятини янада такомиллаштириш — давр талабидир. Сенат томонидан қонунларни кўриб чиқиш мuddатининг аниқ белгиланиши қонунларнинг ўз вақтида, янада сифати тайёрланиши таъминлайди. Шу боис янгиланаётган Конституцияда илгор ҳорижий тажриба асосида қонунларнинг Сенат томонидан кўриб чиқиш мuddатларини аниқ белгилаш мақсадга мувофиқ.

Тадбирда Конституциявий қонун лойиҳасида белгиланаётган янги нормалар олимларнинг фикрлари билан ҳаммагон эканлиги таъкидланиб, улар томонидан лойиҳа кўллаб-қувватланди.

Конференция якунида кун тартибидagi масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Раҳим ШЕРҚУЛОВ (Халқ сўзи).

ФУҚАРОЛАРНИ ЎЙЛАНТИРАЁТГАН МУАММОЛАРГА ЕЧИМ ИЗЛАНДИ

Аввал хабар берганимиздек, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари халқ билан мулоқот қилиш, аҳолининг яшаш шароитларини ўрганиш, муаммоларига ечим топиш мақсадида ҳудудларда бўлиб, сайловчилар билан очиқ мулоқотлар ўтказди.

Парламент қўйи палатаси депутати Қодир Жўраев Вобкент туманида бўлиб, аҳоли бандлигини таъминлаш, тадбиркорликни ривожлантириш, камбағалликни қисқартириш бўйича олиб борилган ишларни ўрганди.

Дастлаб халқ вакили туман ҳокими билан биргаликда Ҳажувон маҳалласида бройлер жўжа этиштириш бўйича лойиҳани амалга оширишни бошлаган тадбиркор фаолияти билан танишди. Мулоқот чоғида тадбиркор туман ҳокими кўмаги билан банкдан 1,5 миллиард сўм кредит олиб, 18 минг бош жўжа боқини йўлга қўйганини айтиб, энди фаолиятини янада кенгайтириш ҳолда янги иш ўринлари яратмоқчи эканлигини билдирди. Депутат тадбиркорга юртимизда бизнес вакилларига яратилаётган шароитлар, имкониятлар ҳақида батафсил маълумот берди.

Шундан сўнг, Қ. Жўраев тумандаги Шанба маҳалласида фаолият кўрсатаётган "Захро юлдузи" чорвачиликка иختисослаштирилган фермер ҳўжалиғига бўлди.

Ҳўжалик раҳбари Анвар Кенжаев тадбиркорлик фаолиятини бундан 2 йил олдин бошлаган бўлиб, қисқа вақт ичида яхши натижаларни кўлга киритди. Аниқ чоғда тадбиркор фаолиятини кенгайтириб, бу ерда сутни қайта ишлашни йўлга қўймоқчи. Қолаверса, ҳўжаликда балиқчиликни ривожлантириш бўйича ҳам имконият мавжуд.

Халқ вакили ҳамда туман ҳокими ушбу масалани муҳокама қилиб, фермер ҳўжалиги фаолиятини янада кенгайтириш бўйича мутасадди ташкилотларга зарур тавсиялар, тақлифлар беришди.

Депутатлик сўрови юбориладиган бўлди

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Фарида Бўтаева сайловчилар билан учрашувларини Ўқўприк туманидаги чекка ҳудудлардан бошлади.

Аҳоли вакиллари билан бўлиб ўтган мулоқотлар давомида "Турқоқ фермер ҳўжалиғи" раҳбари Дилфуза Низомованинг мурожаати ўрганиб чиқилди, амалий ёрдам кўрсатилди.

"Турқоқ" МФЙ раиси А. Аҳмедовнинг ҳудуддаги нуроб қўлағида Шох Салом зиёратгоҳининг тўхтаб қолган қурилиш ишларини давом эттиришга кўмаклашиш ҳамда аҳолини табиий газ баллонлари билан таъминлаш бўйича қилган мурожаати ўрганиб чиқилди ва назоратга олинди.

Кейинги манзил — тумanning энг чекка ҳудуди "Меҳнатобод" маҳалла фуқаролар йиғини. Халқ вакили бу ерда аҳолининг яшаш шароити, бандлиги, ҳудуддаги мактаб, болалар боғчаси, оилавий шифохона фаолияти билан танишди. Аниқланган муаммоларни ҳал этиш чоралари кўрилди.

Масалан, 44-умумий ўрта таълим мактабидида ўқувчилар учун синф хоналари етишмайди. Шу билан бирга, спорт майдони ҳам йўқ, Халқ вакили ушбу масалаларни ўз назоратига олиб, ечими юзасидан тегишли вазирликларга депутатлик сўрови ҳўнатишини билдирди.

Ижтимоий соҳа объектлари — назоратда

Парламент қўйи палатаси депутати Турсун Мурадова сайловчилар билан учрашувларда аҳоли мурожаатларини тинглаб, уларни мутасаддилар иштирокида бартараф этиш чораларини кўрди.

Хусусан, Корасув шаҳрида яшовчи Алишер Йўлдошев фарзандининг оилавий тадбиркорликни йўлга қўйиши учун "Ешлар — келажакимиз" жамғармаси ҳисобидан субсидия асосида 6 дон тикув машинасини олишда кўмак сўраб мурожаат қилди. Ушбу масала депутатлик назоратига олиниб, тегишли ташкилотлар билан биргаликда ҳал этилаётган бўлди.

Депутатнинг Қўрғонтепа туманидаги учрашувлари ҳам амалий натижаларга бой бўлди. Учрашув чоғида "Деҳқончек" МФИда яшовчи

Аҳборжон Мамажонов туман марказидаги янги кўп қаватли уйлардан имтиёзли субсидия асосида олишда ёрдам сўради. Унинг мурожаати туман ҳокимлиги вакили, маҳалла раиси, ҳоким ёрдамчиси иштирокида ўрганилиб, ижобий ҳал этиш бўйича мутасаддиларга зарур тавсиялар берилди.

Депутат сайлов округида тадбиркорликни кўллаб-қувватлаш борасидаги саъй-ҳаракатлар, муқобил энергия манбаларидан фойдаланиш имкониятлари ва ижтимоий соҳа фаолиятини ҳам ўрганди.

Поликлиника замонавий тиббий жиҳозлар билан таъминлашни зарур

Депутат Фахриддин Самадов Сурхондарё вилоятидаги учрашувларини Жарқўрган туманидан бошлади. Дастлаб тумандаги Қорақурсоқ маҳалласида янги қуриб битказилган иншоотлар билан танишди.

Ушбу маҳалладаги янги оилавий поликлиника биносининг қурилиш ишлари 2022 йил декабрь ойида тугалланган. Лекин тиббиёт муассасасини ишга тушириш, зарур асбоб-ускуналар билан таъминлаш ишлари ҳозирга қадар якунига етмаган. Халқ вакили бу масалани ўз назоратига олиб, ижобий ҳал этиш чораларини кўрайдиган бўлди. Шунингдек, қурилиш бундан 9 ой аввал бошланган 330 ўринли мактаб биносини белгиланган мuddатда сифати якунига етказиш бўйича қурувчи ва мутасадди идора раҳбарлари билан суҳбатлашди.

Депутатнинг кейинги манзили Халқобод маҳалласи бўлди. Ҳудуддаги маҳалла фуқаролар йиғини биноси ҳамда оилавий шифокорлик пунктида яратилган шарт-шароитлар билан танишди. Маълум бўлдики, иккала бино ҳам таъмирталаб аҳволда, ичимлик суви ва тиббий жиҳозлар йўқ, лаборатория ташхисларини аниқлашда зарур бўладиган реактив моддалар эски тиббий жиҳозларга тўғри келмайди.

Ўрганишларда аниқланган шу ва маҳалла ҳудудига ичимлик суви олиб келиш, оқова сув тизимлари объектларини қуриш, айримларини реконструкция қилиш ҳамда ички йўллари таъмирлаш билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш ишлари ҳам назоратга олинди.

Қурилиш иншоотлари сифати талабга жавоб берадими?

Халқ вакили Нодира Жонибекова Давлат бюджетни ҳисобидан барпо этилаётган ёки мукамал таъмирдан чиқарилаётган қурилиш иншоотлари сифати билан танишиш мақсадида Янгийер шаҳридаги бир қатор ижтимоий соҳа иншоотларида бўлди.

Хусусан, шаҳардаги аниқ фанларга иختисослаштирилган мактабда яратилган шарт-шароитлар, қурилиш жараёни билан қизиқди.

Таъкидлаш жоиз, мазкур таълим муассасасида 3 млрд. 800 млн. сўмлик мукамал таъмирлаш ишлари амалга ошириляпти, қўшимча синф хоналари қурилмоқда. Депутат ўқитувчилар билан суҳбатлашиб, таълим сифатини янада яхшилаш бўйича ўзининг тақлиф ва тавсияларини берди.

Шунингдек, депутат З. М. Бобур номидаги маҳаллада барпо этилаётган сув иншооти қурилишини ҳам бориб кўрди. Мазкур лойиҳага 305 млн. сўм маблағ йўналтирилган. Сув иншооти яхши тушуши билан 5 минг нафар аҳолининг ичимлик сувга бўлган эҳтиёжи таъминланади.

Ўрганиш жараёнида халқ вакили Шарқобод маҳалласидаги 31-умумий ўрта таълим мактаби ҳамда Қайирма маҳалласида барпо этилаётган мактабга таълим муассасалари фаолияти билан ҳам танишиб, масалаларни ҳал этиш чораларини кўрди.

«Халқ сўзи».

«СИРДАРЁ – СЯМИНЬ» БИЗНЕС ФОРУМИДА БИР ҚАТОР МУҲИМ КЕЛИШУВЛАРГА ЭРИШИЛДИ

Сирдарё вилояти делегацияси Хитойнинг Сяминь шаҳрида (Фуцзянь провинцияси) бўлиб ўтган "Сирдарё — Сяминь" бизнес форумида иштирок этди.

Тадбирда Ўзбекистоннинг Хитойдаги элчихонаси ва Сирдарё вилояти ҳокимлиги, Сяминь шаҳри раҳбарияти ҳамда ишбилармон доиралар вакиллари қатнашдилар.

ижтимоий хизмат кўрсатиш, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари экспортини амалга оширишга кўмаклашиш каби қатор аниқ ташаббуслар илгари сурилди.

Бизнес форуми якунида "Wang da group" кўшма корхонаси "Changtai Yuanrun Energy saving

Technology Co LTD" компанияси билан стиролни ишлаб чиқариш лойиҳаси учун 4 миллион доллар, "Longuan Liantian Cement Co LTD" компанияси билан қоп ишлаб чиқариш лойиҳаси учун 3 миллион доллар инвестиция жалб қилиш, шунингдек, "Peng-Sheng" кўшма корхонаси ва

"Wenzhoy Jinsheng Trading Co LTD" компанияси ўртасида желатин ишлаб чиқариш, мрамар хомашёси ва бошқа тошларга ишлов бериш лойиҳасини амалга ошириш юзасидан келишувлар имзоланди.

«Дунё» АА. Пекин

Ҳамкорлик

Форумнинг хитойлик иштирокчиларига Сирдарё вилоятининг табиий шароити, мавжуд инвестиция салоҳияти, ҳудуднинг драйвер соҳалари ҳақидаги атрафлича маълумотлар тақдим этилар экан, ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг асосий устувор йўналишларига алоҳида эътибор қаратилди. Бу, биринчи навбатда, муқобил энергия манбаларини жорий этиш ва ўзаро савдо ҳажминини ошириш соҳаларини қамраб олди.

Ўз навбатида, Хитой компаниялари томонидан ҳам Сирдарёда пахта толаси тўқимачилиги соҳасини ривожлантириш, логистика марказини очиш, муқобил энергия манбаларини жорий этиш учун зарур ускуналарни етказиб бериш, ёшларнинг ахборот технологиялари соҳасида таълим олишлари ва маляка оширишларини ташкил қилиш, соғлиқни сақлаш, хусусан, кекса авлод вакилларини даволаш ва

«ЯШИЛ» ЛОЙИҲАЛАР

табиат ва жамиятнинг бир-бири билан уйғун ривожланишини таъминлайди

Кейинги пайтларда "яшил" иқтисодиёт, "яшил" лойиҳа каби иборалар тез-тез қўлланмоқда. Негаки, мамлакатимизда ва дунёда кузатилаётган ҳозирги иқлим ўзгариши шароитида самарали, ресурстежамкор ва экологик ҳавфсиз иқтисодиётни таъминлаш билан боғлиқ масалаларга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, "яшил" лойиҳалар ишлаб чиқилиб, уларни амалиётга татбиқ этиш мақсадида "яшил" кредитлар ажратилмоқда.

Бундай лойиҳалар ва кредитларнинг ўзига хос жиҳатлари билан қизққан кўп сонли муштарийларимиз саволларига жавобан "Ўзсаноатқурилишбанк" АТБ "Green banking" департаменти директори Нурбек ҲУСАНОВ қуйидагиларни сўзлаб берди.

Молия муассасаларида

— Бугун халқаро ҳамжамиятда "яшил" тикланиш, "яшил" тараққиёт масаласи устувор, шу мақсадда бирлашиш саъй-ҳаракатлари фаол бормоқда. Хусусан, мамлакатимизда ҳам 2019 — 2030 йиллар даврида Ўзбекистон Республикасининг "яшил" иқтисодиётга ўтиш стратегияси тасдиқланди. Мақсад — ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳаларини инсон ҳаёти учун зарур бўлган ресурслар ҳамда экологини бир бутун сақлаган ҳолда йўлга қўйиш, юрийтишдан иборат.

Мазкур вазибалар доирасида иқтисодиётнинг барча тармоғида экологик тоза ва ресурстежамкор технологияларни жорий этиш ҳамда қайта тикла-

нувчи, самарали энергия манбаларидан кенг фойдаланиш мақсадида яратилаётган ишланмалар — "яшил" лойиҳалар ҳисобланади. Уларни татбиқ этишда қўлланилаётган молиявий воситалар — "яшил" кредитлар саналади.

"Яшил" лойиҳаларни иқтисодиётнинг барча тармоғида илгари суриш жараёнида тақлиф этилаётган технологиялар, ускуналар, қурилмалар, тизимлар ва материалларнинг барчаси "яшил" мезонларга, хусусиятларга мослаштирилган.

Мисол учун, қайта тикланадиган энергия манбалари ва энергия самарадор технологиялардан саноатнинг барча йўналишида — шаҳар транспорт тармоғида, уй-жой, меҳмонхона ва иссиқхона

ҳўжалигида кенг фойдаланиш мумкин. Атроф-муҳит ифлосланишининг олдини олишда эса чиқиндиларни йиғиш, қайта ишлаш ва бошқариш, атмосферага чиқадиган зарарли газларни камайтириш, тупроқни тиклаш борасидаги лойиҳалар муҳим аҳамият касб этади.

Экологик тоза транспорт йўналишидаги лойиҳалар ҳам ўзига хос. Хусусан, электромобил ҳамда двигателсиз транспорт воситаларини ишлаб чиқариш, уларга техник хизмат кўрсатиш, бундай транспорт воситалари учун инфратузилма яратиш каби ишлар шулар сирасидан.

Иқлим ўзгаришига мослашиш билан боғлиқ лойиҳалар сувдан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, табиий ва ер

ресурсларидан самарали фойдаланишни бошқариш, ер усти ва ер ости ҳамда биохилмаҳилликни сақлаш каби масалаларга қаратилгани билан аҳамиятли.

Бундан ташқари, "яшил" лойиҳалар "яшил" биноларни қуриш ва мавжуд биноларни модернизация қилиш, экологик самарадор технологиялар асосида маҳсулотлар ишлаб чиқариш, LED ёриткичларини ишлаб чиқариш ва йиғиш, сенсорли автоматик ўчиргичларни йиғиш, энергиясамарадор ёритиш ёки ускуналарни ўрнатиш сингари йўналишларда ҳам ишлаб чиқилмоқда.

— "Яшил" технологиялар саноатнинг қайси йўналишларида қўлланганда кўпроқ фойда келтириши таҳлил қилинганми? Бу борада қандай мисоллар бор?

— Албатта, бу борада бир қатор ўрганишлар ва таҳлиллар амалга оширилган. Энг йирик соҳалардан бирини асосан таъин қилиш деб, ҳисоблайдиган бўлсак, тизимда ёмғир сувини йиғиш, сугориш ва томчилаб сугоришни жорий этиш, сув насосларидан фойдаланиш орқали бир мавсумда қарийб 30 фоизгача сувни тежаш мумкин бўлади.

Шу йўналишда банкимиз томонидан

молиялаштирилган бир лойиҳа мисолини кўрсатиш мумкин. Фермер ҳўжалигида энерготежамкор сугориш ва томчилаб сугориш тизимларини қўллаган ҳолда бир йилда 4600 метр куб сув ва 90 МВТ-соат электр энергияси тежаб қилинган, атраф-муҳитга 45 — 54 тонна микродорда зарарли газ чиқиши бартараф қилинганни қайд этиш жоиз.

78 ўринли меҳмонхонани қуриш бўйича молиялаштирилган лойиҳа асосида эса йилга 6000 кВт-соат электр энергияси иқтисод қилиниб, 3,04 тонна микродорда CO2 газининг атраф-муҳитга тарқалишининг олди олинди.

Бундай лойиҳаларни қўллайтириш, табиий энергияга қўшма соҳаси билан бирга, тоза ичимлик суви масалалари, озиқ-овқат ҳавфсизлиги, чиқиндиларни оқилона бошқариш, чўлланишни қисқартириш каби масалаларни ислоҳ қилишда муҳим омил бўлади.

— "Яшил" кредитлар ҳақида ҳам кенгроқ тушунча берсангиз, уларнинг афзаллиги нимада?

— "Яшил" кредитлар — янги ёки мавжуд "яшил" лойиҳаларни тўлиқ ёки қисман молиялаштириш, шунингдек, қайта молиялаштириш учун тақдим этиладиган кредит воситаси ҳисобланади. Банкимиз томонидан мижозларга

"яшил" кредитлар асосида ишлаб чиқаришда ресурсларни тўғри бошқариш ва табиатга салбий юкни камайтиришга ёрдам берадиган турли хил ечимлар тақлиф қилинмоқда. "Яшил" мезонларга мос бунёд этилаётган уй-жойлар хариди учун "яшил ипотека" кредити тақдим қилинмоқда.

Хусусан, жорий йилнинг 1 январь ҳолатига қўра, йирик корхоналар ва тадбиркорларга жами 2 трлн. 444 млрд. сўм ҳажмида, аҳолига эса 444 млрд. сўмлик "яшил" кредитлар ажратилди.

Бундай кредитлардан мақсад — зарарли газ чиқиндиларини камайтириш, табиий ресурсларни тежаш, биосферани сақлаш, чиқиндиларни камайтириш кўзда тутилган.

Шу жиҳатдан қараганда, "яшил" кредитлар экологик ва энергосамарадорликдан ташқари, ишлаб чиқариш жараёнини автоматлаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархни пайсгайиришга эришиш ва шу орқали ишлаб чиқариш ҳажми, рақобатдорлик ва экспорт салоҳиятини оширишга қаратилгани билан муҳим аҳамият касб этади.

Мухтасар айтганда, "яшил" лойиҳалар ва уларни татбиқ қилишда қўлланиладиган "яшил" кредитлар табиат ва жамиятнинг бир-бири билан уйғун ҳолда ривожланишини таъминлайди, аҳолининг яшаш сифатига ижобий таъсир кўрсатади.

Банк ахборот хизмати.

Хизматлар лицензияланган.

Реклама

Мерос

ОБОД
МАНЗИЛЛАРДАН
ТАРАЛГАН ЗИЁ
Бухорода III халқаро
Нақшбандия туризм
фестивали ўтказилди.

Миллий тарихимиз, маънавиятимиз ривожига ва умумбашари таракқиёт равақига бениҳоя катта ҳисса қўшган улғу сиймоларимизнинг илмий-маърифий меросига, фалсафий қарашларига жаҳон майдонига қизиқиш катта. Негаки, бу мерос том маънода эзуликка хизмат қилади, ёшлар онгу шуурига чин инсонийлик фазилатларини сингдиради, кишиларни фақат ва фақат хайрли ишларга чорлайди.

Шу боис ҳам улғу аждодларимизнинг ҳаёт йўллари, фаолиятлари чуқур тадқиқ этиляпти. Улар мангу кўним топган гўшалар обод қилинмоқда. Бу табаруқ масканлардан зиёратчилару сайёҳларнинг қадами узилмаяпти. Бутунжаҳон Сўфийлар маркази ҳамда Ўзбекистон Республикаси Маданият ва туризм вазирлиги ҳамда Бухоро вилояти ҳокимлиги томонидан III халқаро Нақшбандия туризм фестивалининг ўтказилгани шу эзгу юмушларнинг мантқий давоми бўлди.

— Аввало, мазкур нуфузли анжумани ташкил этишда бизга кўмакчи бўлган Ўзбекистон ҳукуматида ўз ташаккуримизни билдираимиз, — дейди Бутунжаҳон Сўфийлар маркази бош котиби шайх Абдул Карим бин Саид Ҳадиод. — Мен Бухорода бир неча бор келганман. Ҳар қалай бу ерда амалга оширилаётган ободончилик, бунёдкорлик ишларини кўриш бизни беҳад қувватлантиради. Ушбу анжумани ўтказишдан мақсад — Бухоро нафақат ҳазрат Баҳоуддин Нақшбанднинг туғилган юрти эканини кўрсатиш, балки бу ерда яшаб ўтган азиз-авлиёлар руҳини шод қилмоқ, Нақшбандия таълимоти-нинг умумбашарий аҳамиятга эга эканлигини жаҳон аҳлини баҳардор этмоқдир.

Бухородаги кўпгаб зиёратгоҳлар, жумладан, "Етти пир — етти авлиё" қадамжоси ана шундай муқаддас масканлар сирасига кирди. Хожа Абдуллоҳиқ Гиждувоний, Хожа Ориф Моҳитобон Ревгарий, Хожа Маҳмуд Анжир Фағнавий, Хожа Али Ромитаний, Хожа Муҳаммад Бобойи Самосий, Саййид Амир Кулол ва Хожа Муҳаммад Баҳоуддин Нақшбандий қабрлари таомилга кўра, кетма-кетликда зиёрат қилинади.

Индонезия, Малайзия, Россия, Хитой, Бангладеш, Франция каби катор давлатлардан ташриф буюрган Нақшбандия тариқати намояндалари, шу тариқат ихлосмандлари дастлаб икки кун давомида кўҳна Бухоронинг диққатга сазовор жойларини томоша қилдилар, Етти пир зиёрати адо этилди.

— Бухорони яхши кўриб қолдим, — дейди зиёратчилардан бири, белгиялик Варда Содиқий. — Шаҳрини-гизининг меъморий ёдгорликлари жуда гўзал, кўркам. Халқингиз ҳушмуома-ла, илтифотли. Бу ердаги сокинлик, тинч ва осойишта ҳаёт мени ўзига мафтун этди. Ўзимни худди уйим-дагидек ҳис қиламан. Бухорода аждодларим яшаб ўтган замин шуқу-ҳини туйдим. Нақшбандия тариқати-га ихлос қўйиб, ҳазрат Баҳоуддиннинг ўғитларига амал қилиб яшаб асосий масаламдир. Ўзбекистон заминидан туғилиб, ислом оламида чуқур из қолдирган улғулар қадамжоларини зиёрат этиш бахтига мунсаар бўлганимдан жуда мамнунман.

Истам ИБРОҲИМОВ («Халқ сўзи»).

ИШТИХОНДА «ОҚҚЎРҒОН ТАЖРИБАСИ»

Давлатимиз раҳбари топшириги асосида тузилган Республика ишчи гуруҳи Самарқанд шаҳридан 65 километр узоқликдаги Иштихон туманининг 62 та маҳалласида уйма-уй ўрганишлар олиб борди, халқ билан мулоқотга киришиб, ҳар бир масалага қонуний ечим топиш ҳаракатида бўлишди.

Интилиш

Мақтабларга 196 та кўёш панели ўрнатилди

Хусусан, Иштихон туманидаги 27 та маҳалланинг 91,7 километрик икки йўллари шағаллаштирилди, 2 километр йўл асфальтланди.

— Бизнинг "Хонақа"мизда 4 минг 255 нафар аҳоли яшайди, — дейди ушбу маҳалла фуқаролар йиғини раиси Самариддин Мухаммадиев. — Тўртта кишлоғимизда 17 та кўча қачон охириги марта таъмирланганини эслаш ҳам олмаймиз. Республика ишчи гуруҳи келиб ўрганади, кўчаларимизга қўм-шағал ётқизиш ишлари бошлаб юборилди, 1,5 километр йўл асфальтланди. Бундан ташқари, электр энергияси, ичимлик суви муаммолари ҳам ҳал бўлди.

— Ҳар ойда 120 — 130 киловатт-соат электр энергияси ишлатар эдик. Энди кўёш панеллари ёрдамида 10 кунда шунча электр энергияси ишлаб чиқарилаётган экан, — дейди 84-умумтаълим мактаби директори Баҳодир Ҳўжаев. — Эндиликда биз нафақат ўзимизнинг ахтиёж учун, балки таълим сифатини ошириш мақсадида электрон доска ва шунга ўхшаш ўқув жиҳозларимизни ишлатишга ва ортиқганини аҳолига ҳамда ташкилотларга сотиш имкониятига эга бўляймиз.

Шунингдек, туманда "темир дафтар"га киритилган оғир ижтимоий аҳволдаги 27 нафар инсоннинг хонадонларига ҳам икки имкониятлар ҳисобидан кўёш панели ўрнатиб берилди.

Аҳоли талабидан келиб чиқиб, Иштихоннинг кишлоқ-маҳаллаларидаги 64,1 мингдан зиёд га баллонлари анги-ланди, 5 та газ тақсимлаш пункти жорий таъмирланди, 268 та газ тақсимлаш пункти ва 396,3 километрик газ қувури техник кўридан ўтказилди.

Ишчи гуруҳ ўрганишлари натижасида 2 та сув узатиш станцияси таъмирланди, 7 километр сув қувури ётқизилди.

— Шу ерга кўчиб келганимга 30 йил бўлди. Шундан буён истеъмолга яроқсиз сув ичиб келардик, — дейди Шайхларкент маҳалласида яшовчи Милоҳат Жобуриева. — Мана, хонадонимиздаги жўмрақдан тоза ичимлик суви оқа бошлади.

Умумтаълим мактаби унинг жами 196 дона кўёш панели етказиб берилгани бўлди. Бир мактабга ажратилган 28 дона бундай мўқобил энергия манба-сининг қуввати 15 киловатт-соат бўлиб, бу наинки мактаб биносини электр билан узлуксиз таъминлаш, балки таълим сифати-ни ҳам ошириш имконини бериши аниқ.

— Ҳар ойда 120 — 130 киловатт-соат электр энергияси ишлатар эдик. Энди кўёш панеллари ёрдамида 10 кунда шунча электр энергияси ишлаб чиқарилаётган экан, — дейди 84-умумтаълим мактаби директори Баҳодир Ҳўжаев. — Эндиликда биз нафақат ўзимизнинг ахтиёж учун, балки таълим сифатини ошириш мақсадида электрон доска ва шунга ўхшаш ўқув жиҳозларимизни ишлатишга ва ортиқганини аҳолига ҳамда ташкилотларга сотиш имкониятига эга бўляймиз.

Умумтаълим мактаби унинг жами 196 дона кўёш панели етказиб берилгани бўлди. Бир мактабга ажратилган 28 дона бундай мўқобил энергия манба-сининг қуввати 15 киловатт-соат бўлиб, бу наинки мактаб биносини электр билан узлуксиз таъминлаш, балки таълим сифати-ни ҳам ошириш имконини бериши аниқ.

— Ҳар ойда 120 — 130 киловатт-соат электр энергияси ишлатар эдик. Энди кўёш панеллари ёрдамида 10 кунда шунча электр энергияси ишлаб чиқарилаётган экан, — дейди 84-умумтаълим мактаби директори Баҳодир Ҳўжаев. — Эндиликда биз нафақат ўзимизнинг ахтиёж учун, балки таълим сифатини ошириш мақсадида электрон доска ва шунга ўхшаш ўқув жиҳозларимизни ишлатишга ва ортиқганини аҳолига ҳамда ташкилотларга сотиш имкониятига эга бўляймиз.

— Ҳар ойда 120 — 130 киловатт-соат электр энергияси ишлатар эдик. Энди кўёш панеллари ёрдамида 10 кунда шунча электр энергияси ишлаб чиқарилаётган экан, — дейди 84-умумтаълим мактаби директори Баҳодир Ҳўжаев. — Эндиликда биз нафақат ўзимизнинг ахтиёж учун, балки таълим сифатини ошириш мақсадида электрон доска ва шунга ўхшаш ўқув жиҳозларимизни ишлатишга ва ортиқганини аҳолига ҳамда ташкилотларга сотиш имкониятига эга бўляймиз.

— Ҳар ойда 120 — 130 киловатт-соат электр энергияси ишлатар эдик. Энди кўёш панеллари ёрдамида 10 кунда шунча электр энергияси ишлаб чиқарилаётган экан, — дейди 84-умумтаълим мактаби директори Баҳодир Ҳўжаев. — Эндиликда биз нафақат ўзимизнинг ахтиёж учун, балки таълим сифатини ошириш мақсадида электрон доска ва шунга ўхшаш ўқув жиҳозларимизни ишлатишга ва ортиқганини аҳолига ҳамда ташкилотларга сотиш имкониятига эга бўляймиз.

— Ҳар ойда 120 — 130 киловатт-соат электр энергияси ишлатар эдик. Энди кўёш панеллари ёрдамида 10 кунда шунча электр энергияси ишлаб чиқарилаётган экан, — дейди 84-умумтаълим мактаби директори Баҳодир Ҳўжаев. — Эндиликда биз нафақат ўзимизнинг ахтиёж учун, балки таълим сифатини ошириш мақсадида электрон доска ва шунга ўхшаш ўқув жиҳозларимизни ишлатишга ва ортиқганини аҳолига ҳамда ташкилотларга сотиш имкониятига эга бўляймиз.

лар қурутни қуришиш, қадоқлаш ва транс-портда ташиш каби хизматлар билан машғул. Бу икки корхонада ойига ўртача 60 — 80 тонна сузмадан қурут тайёрлана-ди. Яъни бу ерда кооперацияни ривож-лантириш учун етарли салоҳият, энг муҳими, махсулотнинг бозори бор.

— Фарзандларимизнинг ҳаммасини шу касбга ўргатдик. Бунинг ортидан кам бўлганимиз йўқ, — дейди тадбиркор Ҳабибулло Сулаймонов. — Маҳаллалар-даги кам таъминланган оилаларни аниқ-лаб, ана шундай ўнлаб оилалар билан ҳамкорликда ишлаяпмиз. Уларга яримай-тёр махсулотларни етказиб бериб, тайёр махсулотларни ўзимиз сотиб оламиз.

— Фарзандларимизнинг ҳаммасини шу касбга ўргатдик. Бунинг ортидан кам бўлганимиз йўқ, — дейди тадбиркор Ҳабибулло Сулаймонов. — Маҳаллалар-даги кам таъминланган оилаларни аниқ-лаб, ана шундай ўнлаб оилалар билан ҳамкорликда ишлаяпмиз. Уларга яримай-тёр махсулотларни етказиб бериб, тайёр махсулотларни ўзимиз сотиб оламиз.

— Фарзандларимизнинг ҳаммасини шу касбга ўргатдик. Бунинг ортидан кам бўлганимиз йўқ, — дейди тадбиркор Ҳабибулло Сулаймонов. — Маҳаллалар-даги кам таъминланган оилаларни аниқ-лаб, ана шундай ўнлаб оилалар билан ҳамкорликда ишлаяпмиз. Уларга яримай-тёр махсулотларни етказиб бериб, тайёр махсулотларни ўзимиз сотиб оламиз.

— Фарзандларимизнинг ҳаммасини шу касбга ўргатдик. Бунинг ортидан кам бўлганимиз йўқ, — дейди тадбиркор Ҳабибулло Сулаймонов. — Маҳаллалар-даги кам таъминланган оилаларни аниқ-лаб, ана шундай ўнлаб оилалар билан ҳамкорликда ишлаяпмиз. Уларга яримай-тёр махсулотларни етказиб бериб, тайёр махсулотларни ўзимиз сотиб оламиз.

— Фарзандларимизнинг ҳаммасини шу касбга ўргатдик. Бунинг ортидан кам бўлганимиз йўқ, — дейди тадбиркор Ҳабибулло Сулаймонов. — Маҳаллалар-даги кам таъминланган оилаларни аниқ-лаб, ана шундай ўнлаб оилалар билан ҳамкорликда ишлаяпмиз. Уларга яримай-тёр махсулотларни етказиб бериб, тайёр махсулотларни ўзимиз сотиб оламиз.

Кийим-кечакларнинг бозори анча чаққон.

— Ҳозирги кунда кооперация асосида иккита хонадонга бичилган, яримай-тёр матоларни етказиб берамиз.

Улар бизга тикиб, тайёр қилиб, олиб келиб бергандан кейин ишига қараб иш ҳақини тўлаймиз, — дейди Ҳабиба Раҳмонова. — Яна ўзимизда ўқиб кетган ва уйда тикувчилик қиламан, деган талаб-горлар бор эди. Уларга ҳам тикув маши-наси қилиб берсак, ўзини-ўзи иш билан таъминлаган ва оиласига даромад келтирган бўларди...

Республика ишчи гуруҳи вакиллари билан мулоқотдан сўнг бу аёлнинг тақлифи билан яна 10 нафар шогирдига тикув ма-шиналари ажратилиб, кооперация тармоғи янада кенгайди.

— Икки нафар фарзандим бор, — дей-ди Манзура Хушмуродова. — Уйда тикув-чилик қилмоқчи эдим. Бунинг учун тикув машинаман йўқ эди. Мана, орзумга эриш-дим, бунинг учун миннатдорман. Энди уйда тикувчилик қилиб, ҳам фарзандларим тарбияси билан шуғулланаман, ҳам даромад топаман.

— Икки нафар фарзандим бор, — дей-ди Манзура Хушмуродова. — Уйда тикув-чилик қилмоқчи эдим. Бунинг учун тикув машинаман йўқ эди. Мана, орзумга эриш-дим, бунинг учун миннатдорман. Энди уйда тикувчилик қилиб, ҳам фарзандларим тарбияси билан шуғулланаман, ҳам даромад топаман.

— Икки нафар фарзандим бор, — дей-ди Манзура Хушмуродова. — Уйда тикув-чилик қилмоқчи эдим. Бунинг учун тикув машинаман йўқ эди. Мана, орзумга эриш-дим, бунинг учун миннатдорман. Энди уйда тикувчилик қилиб, ҳам фарзандларим тарбияси билан шуғулланаман, ҳам даромад топаман.

— Икки нафар фарзандим бор, — дей-ди Манзура Хушмуродова. — Уйда тикув-чилик қилмоқчи эдим. Бунинг учун тикув машинаман йўқ эди. Мана, орзумга эриш-дим, бунинг учун миннатдорман. Энди уйда тикувчилик қилиб, ҳам фарзандларим тарбияси билан шуғулланаман, ҳам даромад топаман.

— Икки нафар фарзандим бор, — дей-ди Манзура Хушмуродова. — Уйда тикув-чилик қилмоқчи эдим. Бунинг учун тикув машинаман йўқ эди. Мана, орзумга эриш-дим, бунинг учун миннатдорман. Энди уйда тикувчилик қилиб, ҳам фарзандларим тарбияси билан шуғулланаман, ҳам даромад топаман.

— Икки нафар фарзандим бор, — дей-ди Манзура Хушмуродова. — Уйда тикув-чилик қилмоқчи эдим. Бунинг учун тикув машинаман йўқ эди. Мана, орзумга эриш-дим, бунинг учун миннатдорман. Энди уйда тикувчилик қилиб, ҳам фарзандларим тарбияси билан шуғулланаман, ҳам даромад топаман.

725 нафар мурожаатчининг бандлиги таъ-минланди. Уларнинг 258 нафари доимий ишга жойлаштирилган бўлса, 249 нафари касб-хунарга йўналтирилди, 218 нафари-нинг ўзини ўзи банд қилишига эришилди.

Тадбиркорлик фаолияти бўйича 235 на-фар мурожаатчига 6,2 миллиард сўм им-тиёзли кредит ажратилди. Бу жараёнда Жўра Маҳмудов номидаги маҳаллада яшовчи Дилноза Ботирова ҳам 300 мил-лион сўм имтиёзли кредит олиб, ўз уйда 300 ўринга мўлжалланган ўқув маркази фаолиятини йўлга қўйди. Энди маҳалла ёшлари турли фанлардан қўшимча дарс олиш учун шаҳар марказига бормай, шу ерда билим олишлари мумкин.

— Марказимиз ўтган йили ўз фаолият-ни бошлаган. Бугунга қадар бизга 34 турдаги замонавий тиббий жиҳозлар берилди, — дейди Иштихон тумани тиб-бий кўриқлар ташкил қилганини эса аҳолига яна бир катта қулайлик бўлди. Ҳасталик аниқланганларнинг 302 нафари туман, 45 нафари вилоят шифохоналари-га ётқизилди, 54 нафар ахтиёжманд бе-морда бегул жарроҳлик амалиёти, шу жум-ладан, 14 нафар беморда лапароскоп усу-лидаги мураккаб операциялар илж бор ту-маннинг ўзига ўтказилди.

— Марказимиз ўтган йили ўз фаолият-ни бошлаган. Бугунга қадар бизга 34 турдаги замонавий тиббий жиҳозлар берилди, — дейди Иштихон тумани тиб-бий кўриқлар ташкил қилганини эса аҳолига яна бир катта қулайлик бўлди. Ҳасталик аниқланганларнинг 302 нафари туман, 45 нафари вилоят шифохоналари-га ётқизилди, 54 нафар ахтиёжманд бе-морда бегул жарроҳлик амалиёти, шу жум-ладан, 14 нафар беморда лапароскоп усу-лидаги мураккаб операциялар илж бор ту-маннинг ўзига ўтказилди.

— Марказимиз ўтган йили ўз фаолият-ни бошлаган. Бугунга қадар бизга 34 турдаги замонавий тиббий жиҳозлар берилди, — дейди Иштихон тумани тиб-бий кўриқлар ташкил қилганини эса аҳолига яна бир катта қулайлик бўлди. Ҳасталик аниқланганларнинг 302 нафари туман, 45 нафари вилоят шифохоналари-га ётқизилди, 54 нафар ахтиёжманд бе-морда бегул жарроҳлик амалиёти, шу жум-ладан, 14 нафар беморда лапароскоп усу-лидаги мураккаб операциялар илж бор ту-маннинг ўзига ўтказилди.

— Марказимиз ўтган йили ўз фаолият-ни бошлаган. Бугунга қадар бизга 34 турдаги замонавий тиббий жиҳозлар берилди, — дейди Иштихон тумани тиб-бий кўриқлар ташкил қилганини эса аҳолига яна бир катта қулайлик бўлди. Ҳасталик аниқланганларнинг 302 нафари туман, 45 нафари вилоят шифохоналари-га ётқизилди, 54 нафар ахтиёжманд бе-морда бегул жарроҳлик амалиёти, шу жум-ладан, 14 нафар беморда лапароскоп усу-лидаги мураккаб операциялар илж бор ту-маннинг ўзига ўтказилди.

— Марказимиз ўтган йили ўз фаолият-ни бошлаган. Бугунга қадар бизга 34 турдаги замонавий тиббий жиҳозлар берилди, — дейди Иштихон тумани тиб-бий кўриқлар ташкил қилганини эса аҳолига яна бир катта қулайлик бўлди. Ҳасталик аниқланганларнинг 302 нафари туман, 45 нафари вилоят шифохоналари-га ётқизилди, 54 нафар ахтиёжманд бе-морда бегул жарроҳлик амалиёти, шу жум-ладан, 14 нафар беморда лапароскоп усу-лидаги мураккаб операциялар илж бор ту-маннинг ўзига ўтказилди.

— Марказимиз ўтган йили ўз фаолият-ни бошлаган. Бугунга қадар бизга 34 турдаги замонавий тиббий жиҳозлар берилди, — дейди Иштихон тумани тиб-бий кўриқлар ташкил қилганини эса аҳолига яна бир катта қулайлик бўлди. Ҳасталик аниқланганларнинг 302 нафари туман, 45 нафари вилоят шифохоналари-га ётқизилди, 54 нафар ахтиёжманд бе-морда бегул жарроҳлик амалиёти, шу жум-ладан, 14 нафар беморда лапароскоп усу-лидаги мураккаб операциялар илж бор ту-маннинг ўзига ўтказилди.

— Марказимиз ўтган йили ўз фаолият-ни бошлаган. Бугунга қадар бизга 34 турдаги замонавий тиббий жиҳозлар берилди, — дейди Иштихон тумани тиб-бий кўриқлар ташкил қилганини эса аҳолига яна бир катта қулайлик бўлди. Ҳасталик аниқланганларнинг 302 нафари туман, 45 нафари вилоят шифохоналари-га ётқизилди, 54 нафар ахтиёжманд бе-морда бегул жарроҳлик амалиёти, шу жум-ладан, 14 нафар беморда лапароскоп усу-лидаги мураккаб операциялар илж бор ту-маннинг ўзига ўтказилди.

Реклама

Ўзбекистон Республикаси Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ

вакант (бўш) профессор-ўқитувчилар лавозимига танлов эълон қилади

Table with 3 columns: Position, Candidate Name, and Details. Includes positions like 'Табийи тодаларни дастлабки ишлаш технологияси кафедраси' and 'Корпоратив бошқарув кафедраси'.

Танловда иштирок этишни хоҳловчилар ректор номига ариза билан кадрларни ҳисобга олиш бўйича шахсий варақа, дипломлар ва аттестатлар нусхалари, илмий ишлар ва ихтиролар рўйхати, малака оширганлик тўғрисида ҳужжатлар нусхаларини топширади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Яққасарой тумани, Шоҳжаҳон кўчаси, 5-уй, 1-бино, 208-хона. Телефон: 71-253-17-78.

Complex advertisement for 'Халқ сўзи' newspaper, including contact information for the editor-in-chief, phone numbers, and subscription details.